

EXTRA

23

40 PG

nufaca

PUBLICACIÓ D'“AMICS DE CERDANYA”

RESTAURANT

LLIVIA

Patates al caliu

Graellada de carn

**Especialitats
a la brasa**

José Antonio, 37
Tèl. 972 - 89 60 96
LLIVIA (Girona)

**FERRETERIA- DROGUERIA
Y BAZAR**

PIGUILLEM—LLORENS
Tel.: 880.267
Mayor, 35   PUIGCERDÀ

**Gendrau y
Camarero
Construcciones**

C/. José Antonio, 5   Tèl.: 88 09 06   PUIGCERDÀ

Parquets CERDANYA

**INSTALACION DE TODA CLASE DE
PARQUETS, CLAVADOS
Y ENCOLADOS
PULIDOS Y BARNIZADOS
RODAPIES**

Grupo Residencial Roma
Escalera Bolvir, 2.º, 1.^a
PUIGCERDÀ

**Robes a bon preu per tothom
SERVEI TEXTIL**

C/. José Antonio, 21
C/. Espanya, 11

PUIGCERDÀ

**HOTEL
RESTAURANTE** DIRECTOR:
JULIO PÉREZ DE ROZAS
EUROPA

Plaza Cabrinetty, 16
Tfno. — 88 01 00
PUIGCERDÀ

editorial

número 23

rufaca

Publicació de l'Associació
"Amics de Cerdanya"

EXTRA

Consell de Redacció:

El Biògrafo
F. Xavier Bosom
Pere Capdevila
Francesc Carbonell
Miquel Casanovas
Cu - Cut
Rosa Cuesta
Laura Fabra
Pere Font
Joan Fullana
Salvador Galceran
Roger Giral (França)
Emili Guiroa
Joan Llauró
Carme Moreno
Nostalgic
Joan Peix
Josep Peix
Xavier Pujol (Corrector)
Carme Clausell (França)
Jean Paul Poirier (il.lustració)
Rosa Maria Rodriguez
Meritxell Sastre
Ramon Sola
Josep Maria Tosas
El trovador
Josep Vigo

Edita: AMICS DE CERDANYA
Antic edifici dels Escolapis
Plaça Belvedere s/n.
PUIGCERDA

Imprimeix: Imprés - Ràpid
LLEIDA

PUBLICACIÓ MENSUAL.

La direcció de la revista no es fa responsable dels judicis personals dels seus col.laboradors.

Amb aquest número de RUFACA celebrem el segon aniversari de la revista. Ja porten doncs dos anys intentant que RUFACA sigui el mitjà de comunicació i informació de la comarca. Durant aquest temps hem vingut repetint que tots els cerdans tenim a les mans una eina de treball que podem i hem de fer-la servir tots. Som conscients de que aquest plantejament de vegades s'ha entès i moltes altres no. Sigui com sigui aquí tenim la RUFACA amb els seus errors i els seus encerts. Aquesta és una realitat ineludible.

Tanmateix una de les coses que, entre altres, havia mancat a RUFACA era la participació dels nens. Hem creut que el nostre/vostre aniversari era l'ocasió ideal per fer un número especial que, apart de tenir un nombre de pàgines superior a l'habitual, aconseguís que RUFACA sigui una mica la revista dels nens de Cerdanya. Potser al nostre lector li haurà sorprés la portada. Només podem dir-li que aquest és el resultat de l'esportaneitat dels nens que tantes vegades hem trobat a faltar en els grans. Aquesta col.laboració dels nens que hem aconseguit aquest mes amb els seus dibuixos, voldriem perllongar-la en els propers números de la revista.

Allíconant-nos d'aquest esperit, voldriem que la ritual felicitació de festes fos un desitg real de col.laboració i treball col.lectiu.

BON NADAL !!
FELIC ANY 1980 !!

sumari

EDITORIAL	3
ACTUALITAT CERDANA	
Flash	4
Plé de l'Ajuntament	5 - 6
Fira 79. Cap a un nou plantejament	6
Planificar el pais	6
Crónica des de l'aeroclub de Cerdanya	7
El primer plé de l'Ajuntament de Ger	8
Alp-L'Alcalde intenta dimitir	8
Tribuna política	10-11
FOTO DENUNCIA	9
MERCADET DE LA CERDANYA	11
DES DE L'ARXIU	12
LES ARRELS	13
SALVEM EL CATALÀ	13
ART, CULTURA, CINEMA, TEATRE	14
COL. LABORACIONS	
El estatuto de Cerdanya	15
Premio Nobel para una Monja	18
Es evidente.	18
CRONICA ESCOLAR	
L'Associació de Pares Col.legi Alfons I.	16
ENSENYAMENT	
Marta Mata, Mestra	17
EXTRA - AMICS DE CERDANYA	19 - 20
XERRANT AMB	
"Sobre la pista de gel"	23-24-25
CINE CLUB	26
GUILLEM JORDA	26
SOCIETAT	27 - 28
SANITAT	
Una visita desalentadora	29
Aquí el Hospital.	30
LLETRES	
Mar	30
De Pasaje.	30
Vagabundo.	31
La Rosa	32
Carta als Reis	32
Soñando	32
ESPORTS	
Club Poliesportiu Puigcerdà	33
Primer Cross d'Hivern	33 - 34
Entrevista exclusiva.	34 - 35
Hoquei sobre gel	35
CARTES A RUFACA	36
RUFACADES	36
REPLICA	37 - 38

actualitat cerdana

Flash Flash Flash Flash Flash Flash Flash

El dia quatre de novembre s'estrenà, en quant a accidents, la nova carretera. Hi hagueren dos ferits lleus i un cotxe i una farola esclafats.

El dia deu de novembre tres persones entraren a la rellotgeria Ferrer, d'aquesta vila amb tres ganivets de dotze centímetres de llargada i dues navalles de vint-i-cinc i cinquanta centímetres de llargada, amb les quals intimidaren els amos del local i s'emportaren joies per valor de mes d'un milió i mig de pessetes i una quantitat de diners no determinada però bastant elevada. Un dels atracadors fou mort i els altres empresonats.

Ha estat empresonat per robament en un comerç de Puigcerdà en Manuel Calatrava Montoyo.

El dia 26 de novembre a les deu i mitja de la nit un Mini matrícula GE-7562-B per causes que es desconeixen es va despistar i sortí de la carretera produint destroces a tres cotxes aparcats.

No es pot acabar de senyalitzar i pavimentar la carretera de Llivia, en el trancant de l'Aduana, perquè la FECSA no acaba de treure els pals, quan és farà?

El Banc de Crèdit Local denegà a l'Ajuntament de Puigcerdà el crèdit que havia sol·licitat per a superar el déficit que en aquell moment girava al voltant dels 14 milions de pessetes (Veure RUFACA Octubre). La raó aportada pel Banc és que els crèdits només els concedeixen per realitzacions concretes, però no per sufragar els deutes.

El Secretari dels Ajuntaments de Puigcerdà, Isòvol i Ger, Sr. Josep Roca, es jubila obligatòriament el 19 de març de 1980.

El dia 22 de novembre es va repetir un robament a l'Escola. Aquesta vegada la quantitat és de 30.000 ptes. i és van forçar la porta i els calaixos. No se sap qui ha estat, però la persona que ho va fer sembla que coneixia perfectament el lloc a on es guardaven els diners.

El dia 28 els funcionaris de l'Ajuntament anaren a la vaga reclamant les reivindicacions salarials dels sector a tot el país. Es comprometeren, però, a cursar els assumptes urgents.

En la madrugada del dia 29 se perpetró en la Iglesia Parroquial un robo. Se llevaron 4 micros valorados en 100.000 Ptas., todo el dinero que encontraron y causaron importantes destrozos. →

Los ladrones se escondieron en el interior de la Iglesia y actuaron durante la noche. Por ahora se desconocen más datos.

COMISSION ORGANIZADORA 11 DE SETEMBRE: Pagades les dues factures pendents de la Diada corresponents al transport de la paella i la confecció de propaganda que pujaven respectivament 2.900 ptes. i 3.275 el rossec actual és de 9.800 ptes. experimentant un superavit respecte a l'any anterior de 3.119 ptes.

LA COMISSION

EL INSTITUTO EN HUELGA: Reunido el Claustro de Profesores de este Instituto, ha decidido por mayoría de votos no impartir clase el próximo jueves día 29 del corriente.

Los motivos de este paro son:

- No estar de acuerdo con la restricción del presupuesto ministerial para contratar nuevo profesorado, para construcciones, dotaciones, etc.
- No estar de acuerdo con el Estatuto de Centros Estatales no universitarios.
- Exigir la inmediata regulación de las nóminas de profesores agregados en prácticas, PNNs y catedráticos de Institutos.
- Exigir se mantenga el poder adquisitivo de los salarios.

La revue "Les Coulisses" d'information artistiques et littéraires fondée par Théodore Quoniham, président de A.L.F., publie une critique d'un livre de Carmen Clausell Bernat. Nous la publions ci-dessous.

Ne cherchons pas dans ce petit livre un austère traité des Devoirs. Rien de théorique dans ce récit mais une expérience vécue offrant une vision radieuse et concrète de l'harmonie que fait régner dans une famille la confiance sans nuages entre parents et enfants. Sans doute la trame romanesque qui sert de support à l'aventure racontée est-elle mince, mais ce qui importe c'est le climat qui règne tout au long de ces pages. C'est, dirons-nous, un climat d'émerveillement puisé dans les eaux pures du jeune âge. En suivant la fresque d'évocations que tisse le récit on est saisi et parfois bouleversé par ces mots d'enfants à la fois naïfs et profonds. On les capte dans leurs interrogations devant les mystères de la vie qui déconcertent leur imagination et qu'ils cherchent à expliquer en leur donnant des significations anthropomorphiques.

L'auteur a su revêtir les "pourquoi" du voile de la poésie inhérente à cette mythologie enfantine la délivrant ainsi de toute puérilité ridicule.

De page en page, on mesure la qualité du Bonheur que crée dans une famille l'affection réciproque. La mère initie son fils à la beauté des nuages, corrige ses préjugés. Ainsi l'enfant peut dire devant les fleurettes que le vent faibouger: "On dirait qu'elles nous saluent". Mot exquis justifiant la réflexion du philosophe Bachelard:

— "L'enfant est magicien avant d'être physicien!"

Laissons-nous aller au charme de cette tendre histoire.

Th. Quoniham, président de A.L.F.

PLE DE L'AJUNTAMENT DEL MES DE NOVEMBRE

El ple començà amb la lectura i aprovació de l'acta del Ple anterior. Seguidament es va passar a l'ordre del dia. El primer punt va ser la subhasta de pins secs a un preu de 1.400 pessetes el metre cúbic. Els contactes amb alguns compradors no havien donat fruit doncs trobaven el preu molt elevat. Al final es va acordar fer un anuncí públic de la subasta però rebaixant el preu a 1.200 pessetes el metre cúbic.

El segon punt que és va tractar, a instàncies d'un escrit enviat per la Generalitat, va ser la fixació de dos dies de festa laboral de caràcter local. Tots estaven d'acord en que aquests dos dies siguessin el dia 7 de juliol (dilluns de la festa major) i el dia 8 de setembre (festa de la Mare de Déu de la Sacristia). El Sr. Vicens (E.M.) va proposar consultar amb les centrals sindicals i finalment es va decidir proposar a les centrals els esmentats dies per conèixer la seva opinió.

Continuant amb l'ordre del dia el tercer i últim punt, va ser l'adhesió de l'ajuntament a l'homenatge a l'escriptor Josep Pla.

I aquí va acabar l'ordre del dia propiament dit, però el Ple encara va seguir una bona estona. En primer lloc el Sr. Roca (secretari) va informar de una sèrie d'oficis arribats a l'ajuntament. El primer d'ells era de la Diputació que demanava que se l'informés sobre quines màquines de treure neu eren necessàries per a la comarca. Els regidors van estar parlant sobre el tema i al final es va veure la conveniència de consultar especialistes en la matèria i parlar amb tots els ajuntaments de la Cerdanya per trobar entre tots quin material seria el més convenient i eficaç.

El segon ofici enviat per la Generalitat informava sobre les jornades d'agricultura del Pirineu, convidant a

l'ajuntament a les reunions de treball i a facilitar informació sobre aquestes jornades.

Per últim és va llegir un escrit del Ministeri d'Educació en el que demanava si l'Ajuntament tenia la possibilitat, en un futur, d'ofrir terrenys per a la construcció d'un institut. Tots van estar d'acord en buscar i facilitar aquests terrenys.

També és va acordar fer una sessió extraordinària per resoldre qüestions de tipus econòmic. Seguidament es va passar a l'informe de les diferents comissions.

Comissió de governació: El Sr. Bosom va exposar en nom de la comissió i va demanar una informació més detallada abans de la celebració dels plens. Va informar també sobre els projectes de l'aeroclub i sobre la possibilitat de disposar d'una emissora de ràdio comarcal.

Comissió d'Hisenda: és va informar sobre l'estudi que està realitzant la comissió sobre ordenances fiscals, i sobre l'aprovació del pressupost de l'any vinent demanant a les demés comissions que presentin les seves propostes.

Comissió d'Urbanisme: El Sr. Peix va explicar que la comissió continua treballant en el pla general d'urbanisme i de les diverses reunions sobre l'anomenat pla amb comerciants, promotores, constructors i veïns de Age i Vilallobent. També va informar de que s'havia demanat a la Generalitat un catàleg d'edificis singulars ja sigui pel seu valor artístic cultural o tradicional.

Comissió de serveis: El Sr. Vidal va exposar el pressupost de pavimentació del carrer Pendís, que pujava un total de 160.087 pessetes. El senyor Ravetllat va demanar que els serveis tècnics de l'ajuntament supervisessin el pressupost. Després es va parlar

de la problemàtica del mercat i de la reunió que va tenir lloc entre la comissió i l'associació de botiguers. El Sr. Vicens va proposar no arribar a cap acord fins que no es consultés als consumidors, proposta que va ésser acceptada. El Sr. Vidal informà al Ple de la necessitat de talar alguns arbres de la Font del Cucuru degut al perill que representen per les cases dels voltants. El Sr. Ravetllat va insistir de que abans de talar els arbres és tornés a demanar un informe tècnic i que abans de talar és busquesin altres possibles solucions. El Sr. Peix va informar també de que es van talar uns arbres de l'avinguda Doctor Piguillem quan l'informe tècnic del Sr. Domenjó deia que no era necessari.

El Sr. Perez de Rozas va informar sobre l'organització del Rallye i sobre el viatge a Sevilla per tal de recollir informació de cara a la possible construcció de la pista de gel.

El Sr. Sapé va demanar que l'ajuntament redactés una carta dirigida al director general de la Caixa de Pensions sol·licitant un esplai pels vells de la població. Tots d'acord en enviar la carta.

Comissió de cultura: El Sr. Carles Canes va informar de la reunió que tindria lloc el dimarts dia 20 amb representants del Serem, i de la possibilitat de fer un curset d'iniciació al llenguatge del cine, amb material aportat per la Diputació. Seguidament es va parlar de la reunió que va haver amb en Joan Descarga en vistes a la programació del nou curs de l'escola d'arts i oficis.

PRECS I PREGUNTES:

La Senyora Julià va expressar la seva preocupació pels vidres de l'escola de EGB que tornen a estar trencats, demanant si seria possible una

solució definitiva a aquest problema.

El Sr. Peix va llegir una carta de de l'ajuntament de Bellver en la que es demanava l'ajut moral de l'ajuntament de Puigcerdà per a la tramitació de la restauració del campanar de Santa Eugènia.

Un cop més la fira va estar amb nosaltres. Aquesta nostra fira que, a jutjament d'alguns, tendirà adesparèixer i que, per altres, pensem, la gran majoria, ha d'evolucionar i trobar els seus canals de desenvolupament propis.

Cal pensar, i per lo que anem veient any darrera any, la fira va perdent bastant d'interès i sembla que no ens ofereix gaires motivacions. Podem constatar que es reb cada cop amb força indiferència.

La fira pot i necessita trobar una nova dimensió que no es limiti a les estructures "clàssiques", quasibé monòtones, que va tenint cada any. Necessàriament el sector agrari que es on es troba l'arrel de la fira i primordialment cap a on va dirigida, ha de tenir el seu auge, tanmateix com en el aspecte d'intercanvi comerçal que ja també hi es present. Però pensem que s'hauria d'obrir les vies necessàries per un intercanvi en els aspectes de caire cultural i social, a on tots les nostres institucions o agrupacions hi poguessin participar.

Caldria, però, potser que la fira no ens arribés com una cosa i un fet aïllat i participatiu d'uns sectors determinats, sinó que fos essencialment de tots i encaminada a

El Sr. Fullana va donar compte de la denúncia de l'associació de comerç sobre una botiga que no tanca els dilluns.

El Sr. Bosom proposà reunions de treball abans dels plens i el Sr. Peix va parlar sobre la possible reorganització de les comissions. L'alcal-

de va estar d'acord que les comissions es tenen que desglossar, i en la necessitat d'una major coordinació entre totes les comissions.

Finalment el Sr. Peix tornà a insistir sobre la celebració de l'acte públic demandant es fixés una data. Es va decidir començar les reunions per preparar dit acte.

dor que a darrera hora oferia cintes de cassette a 10 duros.

En conjunt, cal pensar que no ha hagut diferència respecte a la fira de l'any passat. Recullint comentaris, breument, dels experts, es pot dir: Que la fira mantenya un equilibri respecte de l'any anterior. El bestiar ha millorat en quantitat i qualitat, tant se val que la mostra podria ser millor, i en quant a la maquinària segueix una tònica de descens per donar més pas a la mostra de cotxes. Dins de la maquinària hi abunden els tractors cada vegada més perfeccionats i potents.

La fira ha passat de nou. Seria bo ara i caldrà que no la deixem com un fet tradicional més que ha passat, sinó que ens plantegejem les experiències tretes els darrers anys el cercar realment la nova cara a la Fira. RUFACA esmentava l'any passat també el desig de desenvolupament d'aquesta fira cap a una veritable "Fira de Mostres". Aquest any també ens reiterem i encara que sembli quelcom llunyà, no per això cal deixar-hi de lluitar. Si més no, hem d'aconseguir una Fira de tots, la Fira que tots volem.

Miquel i Ramon.

FIRA 79: CAP A UN NOU PLANTEJAMENT

tots. En aquest aspecte tots, encara ems més esceptics podem pensar que és molt utòpic plantejar-se les coses així. Però, d'alguna forma o altra cal intentar-ho i és necessari arribar-hi. Si pensem que la fira és bona per a tothom, hem de treballar-hi per a millorar-la.

Aquest any també el temps es va possar del costat de la fira i això invità a que la gent sortís a passejar-hi una estona per tal d'anar a veure les possibles novetats que hi haguessin i aprofitar per comprar alguna cosa que fes falta. La fira va discorrer com cada any per els llocs ja habituals i fer en presència bon nombre de parades que ens oferien coses ben variades. No hi faltaren els clàssics "charlatans" de les mantes, que quasibé es pot dir que són una nota típica de la fira, pasant per el senyor que ens ofereix totes aquelles herbes medicinals que ho curen tot, i tot recollint una petita mostra de lo que hi havia podrem citar el vene-

ment connectades amb la realitat. L'esforç que requereix per part dels ajuntaments pot ser, segons els ponents, prou profitós, en la mesura que, a partir del moment en què la Generalitat pugui començar a treballar, aquesta serà ja una feina feta.

UN LLIBRE SOBRE CERDANYA

En aquest mateix sentit, però amb una perspectiva més estrictament comarcal, s'està elaborant un llibre sobre la Cerdanya. El projecte va lligat també a 5 llibres més que, finançats per la Caixa d'Estalvis de Barcelona, s'estan fent a la resta de comarques de l'Alt Pirineu.

L'equip de treball, montat al voltant de l'Institut d'Estudis Ceretans, està treballant a contra rellotge per tenir-lo enllestit a finals d'any.

L'estudi vol ser, en aquest cas, un inventari estadístic d'allò que tenim a Cerdanya, des del punt de vista físic, econòmic, social, d'equipaments, etc. Sens dubte, serà una altra eina imprescindible per encarar-nos al futur immediat sense improvitzacions.

PLANIFICAR EL PAÍS

El dia 27 de novembre tingué lloc a la Sala d'Actes de l'Ajuntament un acte que presidi el Batle de Puigcerdà i que va poder comptar amb la presència de la majoria d'alcaldes de la comarca. La convocatòria venia feta per la Direcció General de Política Territorial a fi d'informar als representants municipals de la Cerdanya, tal i com es ve fent amb la resta de comarques de l'Alt Pirineu (Vall d'Aran, Pallars Jussà i Sobirà, Alt Urgell, ...) de l'estudi que s'està fent sobre la zona pirinenca.

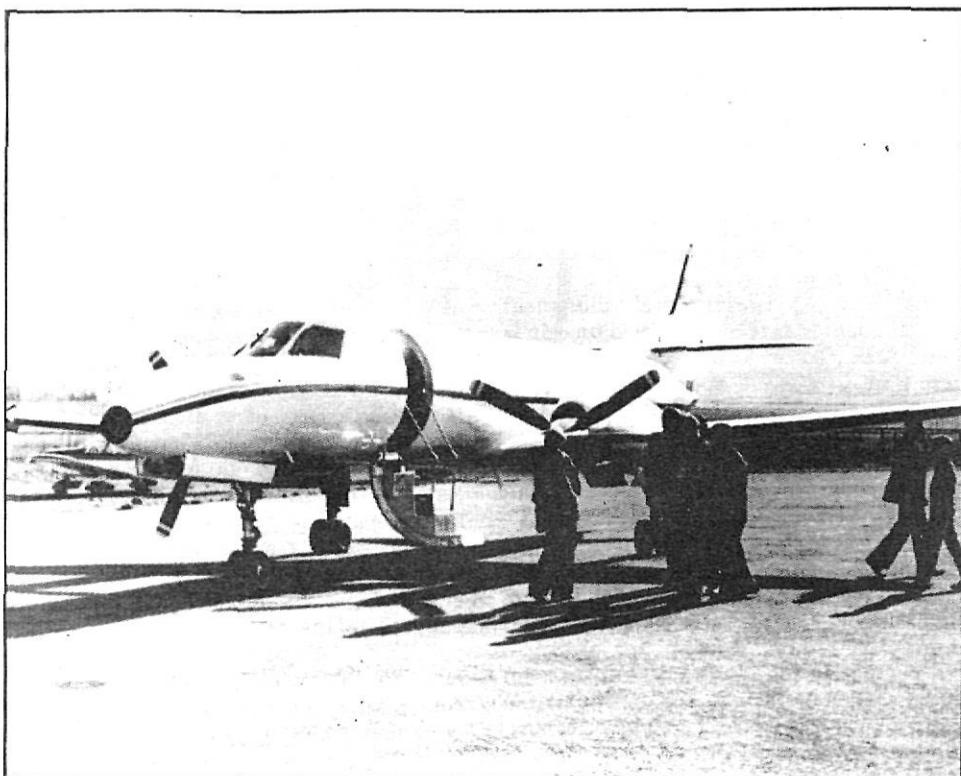
Parlaren Isabel Rueda i Jordi Prat, de la Direcció General, i Joan Ganyet i Pasqual Inglà, membres de l'equip que està portant a terme l'estudi, i ambedós habitants del Pirineu.

El treball pretén ésser una fotografia de l'Alt Pirineu que contribueixi a la racionalització d'aquestes comarques des del punt

CRONICA DES DE L'AEROCLUB DE CERDANYA

El dia 21 de novembre va tenir lloc un aconteixement de vital importància per al futur de l'aeroclub de Cerdanya. Sembra ser que els projectes exposats pel Sr. Bielefeld i el Sr. Lluís Querol en una entrevista realitzada per RUFACA en el mes d'agost (veure RUFACA núm. 20) s'estan fent realitat. En aquell moment ens van parlar de la possibilitat de que poguesin aterrjar avions de fins a 20 places i d'aquesta manera poder establir una comunicació amb diversos punts d'Espanya. Doncs bé, la idea ha tirat endavant i el dia 21, RUFACA va ésser convidada a presenciar l'arribada del vol inaugural Palma de Mallorca - Cerdanya. A l'aeroclub hi havia força expectació i cal dir que l'assistència va ser molt nombrosa. Estaven presents representants dels ajuntaments cerdans, guardia civil, representants dels bancs i caixes, membres de l'hospital, corresponents de premsa i els serveis d'urgència: bombers i ambulància.

L'avió va arribar a les 13,05. Era un avió de la companyia Air-Balear anomenat Isla de Mallorca, tipus EC-DGU amb 18 places de capacitat. El vol es va realitzar sense cap problema i amb una durada de 50 minuts.

Tot seguit es va oferir un aperitiu i un dinar a tots els presents al curs del qual el Sr. Bielefeld, conseller delegat d'Aeronàutica del Segre, va exposar el que significava per a la comarca la futura realització de vols d'aquest tipus, el benefici que pot suposar de cara a l'increment del turisme i de cara també a obrir una nova via de comunicació i de serveis a Cerdanya. Seguidament va parlar el Sr. Jordi Cabré, representant d'un grup de Tour operadors interessats en l'explotació turística d'aquests vols; va remarcar les grans possibilitats que té la comarca de cara, sobre tot, al turisme d'hivern i el gran avantatge que pot suposar oferir als turistes un mitjà de transport ràpid i còmodo com és l'avió.

També va intervenir un dels pilots que havien fet el viatge des de Mallorca, donant constància de la bona disposició de la companyia Air - Balear per començar deseguida a realitzar vols Mallorca - Cerdanya.

Aquest projecte comportarà una millora de les instal.lacions i en un futur pròxim es'pretén que, amb les modificacions oportunes de la pista, sigui possible l'arribada d'avions de més capacitat i la internacionalització de l'aeroport.

Des d'aquí desitjem que aquests projectes es facin realitat i que comportin un benefici per a la comarca.

RUFACA

Desembre/RUFACA/7

EL PRIMER PLE DE L'AJUNTAMENT DE GER

El primer ple havia de tenir lloc el dia 26 d'octubre, però el Sr. Secretari estava malalt i es va aplaçar fins el 6 de novembre. Això només ho van saber els de l'Ajuntament perquè en el tauló no va aparèixer cap anunci ni cap ordre del dia. Les 9 persones que hi varem assistir per veure com funciona el nostre ajuntament ens en varem enterar perquè algun regidor en va parlar.

Després de llegir l'acta de la reunió anterior i aprovats tots els punts, es començà per l'ordre del dia.

Es dóna conformitat al lliurament d'unes quantes factures, llevat d'una de la Festa Major sobre la qual el regidor Francesc Comangés digué que, com no se sap la manera en què s'han portat a terme les despeses de la festa, no s'hauria de pagar. En Josep Ester manifesta el seu acord amb el regidor esmentat i s'acorda deixarla apart.

Es toca el tema d'unes accions que l'Ajuntament té en el túnel de Toses i que la Diputació ha demanat si li volen vendre. El batlle diu que no val la pena vendre-les doncs així sempre tindrem una participació per petita que sigui (1.500,- ptes.). En Josep Cabreràs diu que per un import tan petit no cal vendre-les i s'acorda per unanimitat mantenir-les.

S'han d'elegir dos regidors per formar part del Consorci de la Cerdanya; es procedeix a la votació i surten elegits Carles

Bertran, és a dir, el Batlle, i el regidor Ester.

Sobre l'aprovació d'uns projectes d'edificació, uns diuen que estan conformes i altres que es demani un informe a l'arquitecte.

A l'apartat de precs i preguntes, el batlle diu que s'ha pres l'acord de donar una ajuda al Sr. que fa el transport de les escoles, perquè el que se li paga és una misèria. Els tres ajuntaments afectats (Isòbol, Ger i Meranges) han acordat que se li donarà 12.000,- ptes. aquest curs per compensar una mica la poca quantitat que li paga el Ministeri. L'Ester diu que és veritat que cobra molt poc i que ell està d'acord en que se li doni aquesta ajuda, però que valia la pena avisar els altres membres de l'ajuntament de l'acord a què s'havia arribat amb els altres municipis i no fer una vegada més les coses tot sols sense consultar res. El batlle contestà que no hi havia temps perquè sinó no anava a buscar la mainada. Nosaltres, particularment, pensem que si molts dels regidors són veïns no s'hauria perdut pas gaire temps.

L'Ester diu que les reunions s'han d'avivar amb 48 hores d'antelació i no amb 24 com s'ha fet en aquesta ocasió, doncs ell tenia que marxar i li va fer anar malament tenir que canviar els seus plans en tan poc temps. També es parlà de la manera de firmar els talons. L'Ester, com a cap de la Comissió d'Hisenda, demana des de fa

temp, i un cop més ho ha pregat aquest dia, signar els talons que ara tan sols firmen el batlle i el secretari.

El motiu que esgrimeix és que els regidors d'aquest ajuntament no s'enteren mai dels pagaments que es fan. Sembla ser que el Sr. Roca hi posa tota mena de "pegues", això sí, amb molta diplomàcia.

Arribem al problema de l'aigua que cada dia va més malament. Les millores que s'han fet no han solucionat el problema. Potser solament s'ha aconseguit que l'aigua entri més neta, però el dipòsit està sempre buit. En Francesc Comangés diu que al rabal de dalt no hi ha hagut cap dia sencer amb aigua, sempre els hi falta a una hora o altra. L'Ester diu que si no es posen comptadors no en tindran mai. El batlle diu que amb comptador tampoc en tindrem mai. Els altres no diuen res perquè d'aigua ja en tenen. Nosaltres creiem que s'ha de pensar en tothom i que fa molts anys que hi ha gent que no té aigua i si posen aforos tampoc donen resultat. S'ha de mirar la manera de que tothom en tingui: obligar a la gent a posar dipòsits i boies i així se'ls hi emplenaran, perquè si la tenen directa i es fan tornar a obrir els aforos perquè no en tenen prou, no s'adubarà mai i aquest hivern la gent dels llocs més als tindran que tornar a anar a rentar al rec i a buscar l'aigua a pols. Creiem que això no és de justícia.

Així es va acabar el ple, parlant de coses intrascendents i amb bastant cordialitat. Ara, esperem que, com a tot arreu, de ple s'en faci un cada mes.

P.J.

ALP: L'ALCALDE INTENTA DIMITIR

Aquest darrer mes, al municipi d'Alp hi ha hagut una notícia que ha destacat per sobre de totes les altres: la pressumta dimissió de l'Alcalde, Sr. Pous. De fet, la història comença quan, a l'acabar una reunió de l'Ajuntament, el batlle anuncià de forma informal als companys del consistori els seus desitjos de dimitir per raons personals d'incompatibilitat del càrrec amb la seva feina particular. No cal dir que el rumor s'extengué ràpidament pel poble i, com acostuma a passar en aquests casos, el que només és un rumor és ràpidament convertit en un fet: "l'alcalde ha dimitit".

Però una segona reunió de l'ajuntament, centrada en aquest punt, vingui a aclarir les coses. El Batlle repetí el seu interès a abandonar el càrrec, però subratllà també la necessitat d'evitar enfrontaments per a

la successió, aconseguint així que el funcionament més o menys en equip portat fins ara pogués continuar.

Tanmateix, la successió al Batlle Sr. Pous portava problemes. Hi havia en principi, dues alternatives que es concretaven en dos noms: Rosell, segon regidor de la llista encapçalada per en Pous, i Tajà, primer i únic regidor de la candidatura Independents - Unitat, amb la circumstància que ambdues candidatures havien donat proves d'entendre's en el transcurs d'aquests mesos de nou ajuntament. Qui tenia més possibilitats, si els desitjos del poble d'Alp ens atenim, era en Tajà, doncs Rosell és considerat com de La Molina, i, en conseqüència amb menys possibilitats davant la població majoritària d'Alp.

Sorprendentment, la candidatura Independents - Renovació (tres regidors sobre un total de nou) no vei amb bons ulls la dimissió del Batlle, al contrari de les altres dues candidatures, que ho acceptaven de bon grat, probablement per la manca d'homogeneïtat entre les persones que havien de formar l'equip que dirigís el nou ajuntament i, possiblement, per un cert interès no confessat en aillar l'alcalde.

Tanmateix, l'oposició hagués acceptat

la dimissió i que en Tajà hagués acceptat el lloc del Batlle en el cas que s'hagués ofert alguna contrapartida; és a dir, que en Salvador Rigola hagués estat el tinent d'alcalde.

No hi va haver acord i davant el perill de disgregació del consistori, l'alcalde Pous reconsiderà la seva decisió, que no havia arribat a formalitzar mai, i congela la dimissió.

R.

L'ISART

Restaurant típic de muntanya
Escudella i carn a la brasa

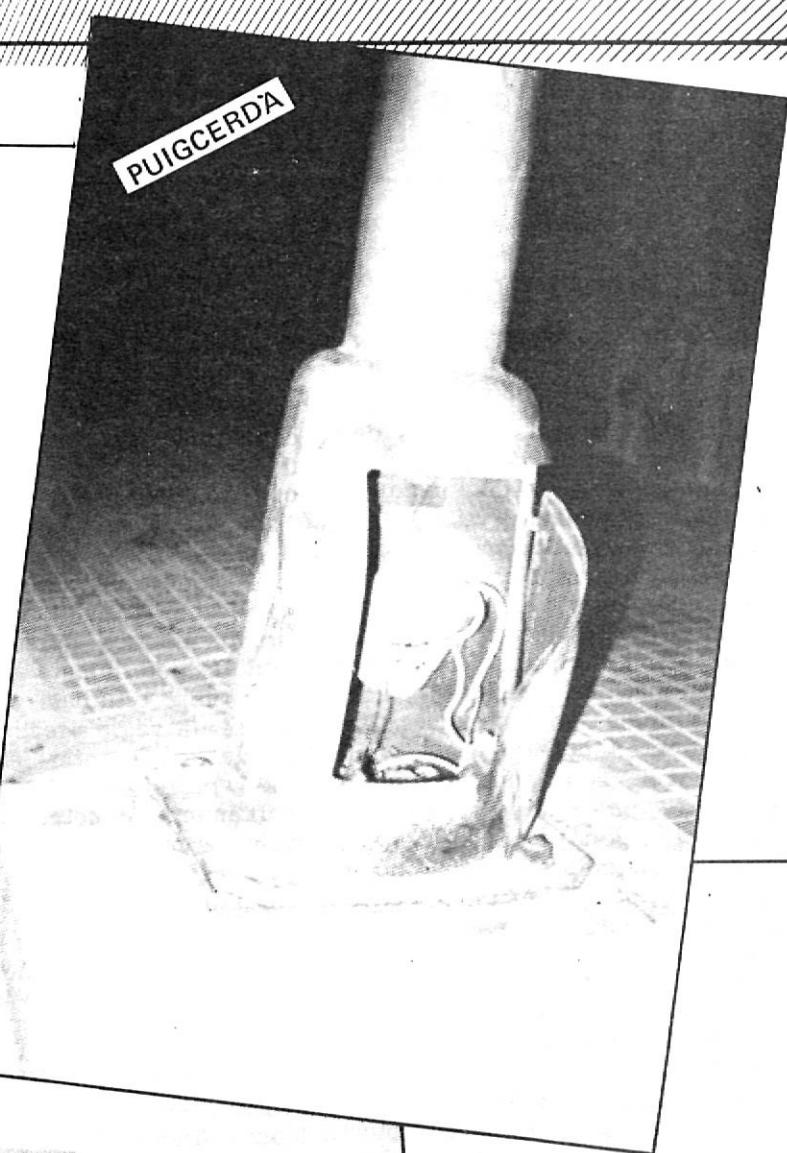

Tel. 880.662 - 26

BOLVIR

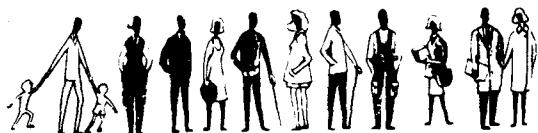
foto denuncia

Fanal esbotzat, víctima de ves a saber qui. Situació del fanal: entre la Gatzara i el Club 32. Nota curiosa: el fanal funciona normalment.

Una de les utilitats pràctiques de les escopetes d'aire comprimit: Fer diana als rètolos de carrer de llocs poc concorreguts. Apa! Aneu donant escopetes a la mainada.

Tribuna Política (oberta a tots els partits)

Comité Comarcal de la Cerdanya

PSC - PSOE

AL CAP DE MIG ANY

Fins el present hem donat testimoni dels plantejaments generals dels que creuem hauria d'ésser la trajectòria municipal. Aquesta visió constitueix el marc general necessari per a imprimir una direcció política amb previsió de futur a l'Ajuntament.

Som conscients, però, que la realitat sortida de les eleccions passades no ens permet impossibilitar els nostres criteris, donat que de tretze regidors nosaltres només en tenim tres. Per tant, hem d'intentar que s'assoleixin mitjançant la convenció de les altres forces polítiques o per conducte de pactes, doncs és clar que el que prima no és sempre la raó, sinó la majoria de vots. Creguem, en conseqüència que ningú pot escandalitzar-se si no van les coses com nosaltres volírem. Igualment és a considerar que la majoria dominant a l'Ajuntament és la que ha de marcar la línia general d'actuació, doncs aglutina la força principal i la nostra tasca és la de fer una oposició constructiva per introduir les millores possibles i frenar les actuacions massa decantades o excessivament partidistes. Amb tot i això, freqüentment hem portat iniciatives a l'Ajuntament que, no sense certes resistències, han aconseguit sortir endavant.

Malgrat lo dit i no sense pensar que es podrien fer moltes més coses a pesar de les dificultats econòmiques municipals, avançant estudis i donant solucions a problemes d'estrucció de serveis, pensem que hem de considerar-nos satisfets per haver aconseguit una línia d'actuació coherent i positiva a l'Ajuntament, que ha permès una sèrie de consecucions importants, i que si quelcom ha estat frenat no ha estat, precisament, per causa dels nostres regidors.

Hem de dir que tot i les fortes crítiques que s'ens dirigiren a les portes de les eleccions, la resposta de la població ens ha demostrat que l'exis-

tència del problema sanitari i hospitalari no solament era real sinó més greu que no pensàvem, doncs comporta també un perill seriós per l'Hospital.

Quant al projecte d'institucionalització de la Cerdanya mitjançant la constitució d'un consorci d'Ajuntaments amb la Generalitat, és evident que cada dia hi ha més gent conscientiada de la urgència d'endagar un treball profitós per la comarca, que sense aquest instrument resulta impracticable. Tal volta puguin resultar estimulants les possibilitats d'emprendre determinats projectes que tenim mig estudiats i que podrien aconseguir veure's realitzats properament, per decantar les resistències que encara poden oposar alguns ajuntaments o determinats regidors d'alguns d'ells. Tals objectius poden aglutinar esperançadors esforços envers l'unitat ceretana, de forma que constituint un primer pas, permetrien una arrencada general de les nostres gents cara a la vigorització de l'economia comarcal en benefici de tots.

Els treballs iniciats a través de l'Institut d'Estudis Ceretans en col·laboració amb ell Grups de l'Alt Pirineu palessen una vegada més el que es pot ambicionar si tothom aporta la seva voluntat. La presa de contacte amb el Grup d'Estudios del Ripollès pot il·luminar noves possibilitats, des de la perspectiva d'una zona més industrial. Cal sortir de la irreflexiva passivitat per caminar tots plegats cap a un futur millor, traient al mateix temps al nostre jovent del carreter sense sortida en què es trova, per incorporar-lo als afanys de la vida a través de la creativitat i la participació a la tasca social. Per tal, cal reforçar les entitats culturals, esportives i recreatives, impulsant tota mena d'actuacions i donant contingut a la seva existència. Es necessari comprometre igualment a la població adulta pensant en les possibilitats que ofereix la vida comunitària.

Creiem que hem donat mostres palesses d'una voluntat política al servei del poble sencer, posant la

nostra capacitat en millorar tot el que sigui possible, respectant el que existeix de possitiu així com els drets legítims de les persones i sense impossivar autoritàriament els nostres plantejaments.

Pensem que d'aconseguir-se el ressorgiment d'aquesta vitalitat popular tot el que pugui fer-se des de l'Ajuntament serà un afegitó que mai tindrà el valor i la transcendència d'una activa promoció ciutadana encarrilada cap el bé general de la comunitat.

**AGRUPACIÓ COMARCAL
DE CERDANYA**

PSUC

LA LLEI DE MUNTANYA

Recollint la invitació que el mes passat feien els companys socialistes per a que els col·lectius polítics, socials i institucionals de la comarca es definissin envers l'avantprojecte de Llei de Muntanya proposat pels Grups de l'Alt Pirineu, podem dir que el nostre recolzament no és simplement una adhesió formal, sinó el resultat d'un treball concretat en l'esmentat projecte, en la redacció del qual el PSUC a l'Alt Pirineu hi ha participat dins el marc unitari que són els GAP :

La posició del Comité Comarcal del PSUC respecte a la futura organització territorial de la Cerdanya s'ha fet pública també en nombroses ocasions. En aquest sentit, ens hem definit a favor de l'opció de l'ALT PIRINEU, pensant que aquesta constitueix una zona d'alta muntanya amb una problemàtica homogènia i coincident amb la de la Cerdanya. Es en aquest marc quan pren encara més sentit definir-se sobre la Llei de Muntanya, recolzar-la en la mesura que pot aportar un tractament diferencial per les zones muntanyenques, tal i com ho preveu l'apartat 2on de l'Article 130 de la Constitució i l'apartat 10è de l'Article 9 de l'Estatut. Aquest és el punt de partida

imprescindible pel redreçament de les terres pirinenques.

Entenem que els objectius bàsics d'aquesta Llei han de ser:

- Condicions de vida dignes per als habitants de l'Alt Pirineu.
- Dinamització econòmica de les nostres comarques.
- Creació d'una infraestructura adequada d'equipaments.

—Mesures de protecció contra desastres naturals.

—Harmonitzar el creixement econòmic i la conservació de la natura.

—Creació d'un marc institucional i administratiu adequat.

En aquesta perspectiva, els comunistes pensem que el redreçament de l'Alt Pirineu passa avui fonamentalment per 4 eixos:

- 1) Dinamització econòmica i orde-

nació territorial.

2) Creació d'un marc institucional i administratiu a nivell comarcal i supracomarcal.

3) Potenciació d'una dinàmica unitària entre totes les forces de progrés i anticaciquils.

4) Consolidació del PSUC a l'Alt Pirineu com a millor instrument per a garantir aquesta política.

COMITÉ COMARCAL
DE CERDANYA

recull

GALL DINDI FARCIT NADALENC

1 gall dindi de 8 a 9 quilos, 1 quilo de carn magra, 500 grams de llomillo, 500 gr. de salsitxes, 500 gr. de prunes, 200 gr. d'orellanes, 200 gr. de pinyons, 500 gr. de llard, 1 ou, 1 copeta de xerès. Tòfones.

Quan es té el gall socarrimat, es buida, es renta i es sala de dintre, s'hi posa una cullerada de llard i es farceix amb el llomillo a tallets, salsitxes, prunes, pinyons, orellanes, tot fregit, i algun troset de tòfona. El pap va molt bé i és molt bò omplir-lo amb el següent:

Es trinxà bé la carn magra i es posa en un atuell profund. S'ajunten en un platet la sal, el pebre i la canyella. De celiandre i de nou moscada, molt poquet, perquè tenen massa aroma. Tot això, ben barrejat, es tira a la carn amb l'ou i el xerès i es pasta bé amb les mans; tam-

bé s'hi posen dues tòfones trinxades i dues de mig partides. D'aquesta pasta se n'omple el pap; a mesura que es va omplint s'ha d'estrènyer bé perquè no hi quedí cap buit; llavors es cus.

Preparat l'indiot d'aquesta manera, se'l lliga voltant-lo amb el mateix cordill encreuat tres vegades, així es pot tombar perquè es cogui bé de tot arreu. Un cop ple cal pensar a cosir-lo. Es posa a la greixonera amb força llard i es tapa i es fica al forn tenint molt de compte que no es ressequi, cosa que s'evita tirant-li de tant en tant miquetes d'aigua o de brou.

En tot cas, es treu del forn i es posa a sobre fent que cogui a poc a poc. Quan és mig cuit s'hi tira la sal i la canyella. Per a cuure un gall dindi d'aquesta mida calen de tres hores i mitja a quatre.

El sobrant se sol menjar fred l'endemà de Nadal. Té molta semblança amb el paó trufat i es pot presentar voltat de gelatina.

Bon profit i bon NADAL

Rosa Maria

Mercadet de la Cerdanya

L'anunci es cotitza a 5 pessetes per paraula i és gratuït per als socis d'Amics de Cerdanya.

Les respostes als anuncis poden fer-se directament a l'interessat (en cas de figurar el nom i adreça en l'anunci) o bé a RUFACA - SECCIO MERCADET, Antic edifici Escolapis (Plaça Bervedere), Puigcerdà, fent constar clarament el número de caixa de l'anunci a què es refereix.

Venc patins de gel, número 36, marca Alviera, quasi nous.

Núm. CAIXA 4/79

Es ven cavall arab pur.

Núm. CAIXA 8/79

Vendo motor Dyane - 6 completo. Nuevo 70.000 pts.
tel. 88 06 67. Anna:

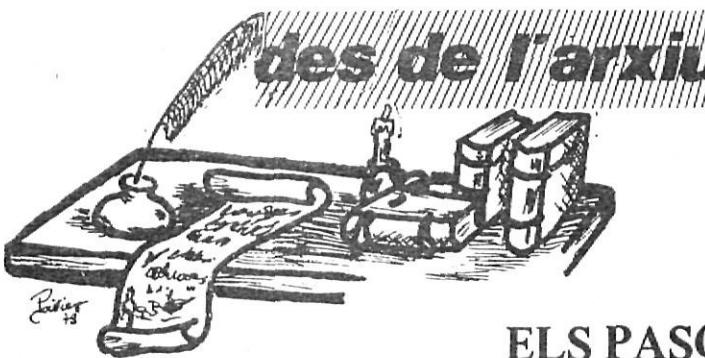
Núm. CAIXA 9/79

Clases de Inglés. Clases particulares o en grupos reducidos. Razón: J.P. Poirier. Viviendas Magisterio.

Se vende guitarra acústica, muy buen estado. Precio a convenir.

Núm. CAIXA 11/79

Es ven estufa de gas - oil en bon estat. Tel. 88 09 94.
Jn. Josep Maria.

des de l'arxiu

ELS PASQUERS (IV)

B) Una nova adquisició als Pasquers, feita per Puigcerdà, fou la compra feta al monestir de Santes Creus amb data 13 de març de 1333, de les muntanyes de MAURA, CARLIT, COLOMERA i de Baders, amb les aigües sense cap reservació, tret del lloc de Bovedó que es retenen per al dit monestir i per als homes de Guils. L'esmentada compra es féu pel preu de setanta mil sous barcelonins.

Ben aviat, però, suscitada qüestió, una vegada més, pels de Querol —que pretenien tenir dret a les pastures de Maura, Lanós i d'altres muntanyes de Puigcerdà, fou resolta dita qüestió mitjançant una sentència arbitral de l'onze de febrer de 1335, en la què es declarava expressament que els de Querol no tenien cap dret sobre la muntanya de Maura, que pertanyia exclusivament a Puigcerdà, a títol de compra; i en altra sentència del 19 d'octubre de 1338, per idèntica raó, tampoc no tenien dret a Lanós.

Totes les susdites muntanyes, tant les adquirides per compra a Poblet i a Santes Creus, com les de donació reial, foren confirmades pel rei Pere d'Aragó el 17 de març de 1338, amb tots els drets pertanyents a Puigcerdà. De forma semblant, el rei Joan d'Aragó amb data 8 d'octubre de 1387, aprova, confirma i de nou concedeix a la vila de Puigcerdà totes les compres fetes a Poblet i Santes Creus, així com també qualssevol concessions o donacions reials a dita vila, referents a les muntanyes dels Pasquers; i de passada n'especifica les següents: Vallmarans, Lanós, Maura, Sobirà, Roda, Carlit, Colomera, amb tots els llocs i termes inclosos en aquests noms, els quals confinen amb l'aigua de La Tet i amb les Calmes o pastures d'Odelló i d'Egat i amb les deveses d'Angostrina i de Dorres. I el 20 de març de 1388, el

mateix rei Joan d'Aragó ratifica a favor de Puigcerdà la seva anterior confirmació de totes les susdites muntanyes amb ses aigües i llacs, llenyes i pastures, i amb tots els drets pertanyents de propietat, usdefruit i ple domini de les mateixes; declarant nul i sens cap efecte el plet contra dits llocs promogut pel seu Procurador reial i Jutge del Patrimoni en els comtats de Rosselló i Cerdanya, comminant-los la pena de mil florins d'or.

Anexe a totes aquestes concessions esmentades, era el privilegi reial que declarava sota la seva protecció i salvaguarda tots els bestiars, tant "in pascendo" com "in eundo et redeundo" —és a dir, tant peixent dites muntanyes, com anant-hi i tornant-ne— i sense que ningú no els pogués molestar en res, ni als bestiars, ni als amos, ni a llurs pastors. Així ho concedíen als puigcerdanencs els reis d'Aragó i Catalunya: Alfons amb data 7 d'octubre de 1282; el rei Pere, el 4 de març de 1283; el rei Jaume, el 28 d'abril de 1301; el rei Pere, el 18 de març de 1336, i altres ulteriors.

A més a més, si —com sabem— els puigcerdanencs eren també amos dels llacs compresos dins les muntanyes dels Pasquers, no trobarem cap mica estranya la provisió del rei Pere, datada a València el 10 de març de 1382, i ratificada el 3 de juny del mateix any, en la què declara el dret que, segons antic costum, tenien els puigcerdanencs d'anar a pescar amb xarxes o amb altra forma en els esmentats llacs de Vallmarans, Llarós, Sobirà, Roda i altres, sense que ningú no els pogués molestar en res.

Així doncs, amb tot el que hem dit, Puigcerdà quedava amo absolut de totes les muntanyes dels Pasquers. Ni el Tractat dels Pirineus, que partí la Cerdanya en dues, no va perturbar la seva possessió i gaudiment.

Tanmateix, ara i adés continuaven sostinent litigis i controvèrsies amb uns o d'altres, que pretenien usurpa o reteneix drets en aquelles muntanyes. N'esmentarem només un parell de casos:

En primer lloc, la qüestió sostinguda amb els del poble de Dorres l'any 1674, per esbrinar i determinar els termes i límits dels Pasquers de Puigcerdà en les partides del Pla de Matanova i devesa de Dorres; i ambdues parts, per tal d'evitar plets i despeses inútils, resolqueren una concòrdia sobre la pretensió del terme dalt esmentat.

D'altra banda —i potser resulta ser més interessant— la qüestió promoguda per part de Puigcerdà amb els de Bolquera i la Comunitat de preveres de Santa Maria; resolta també mitjançant concòrdia datada el 6 de setembre de 1674 i aprovada el 19 dels mateixos mes i any, en la qual es declarà i determinà concretament els límits dels termes a cada part concernents; és a dir, que havent sostingut ja alguns plets i qüestions entre ambdues parts, durant l'espai de més de dos-cents anys, sobre l'empriu que pretenien tenir els de Puigcerdà en el terme que els de Bolquera en el lloc de la Bollosa o serrat de la Tescorada, per fi fou concertat i ajustat entre dites parts en la forma continguda en la dalt esmentada concòrdia de 1674. Es una concòrdia molt llarga, que no entra pas en l'àmbit d'aquesta revista. Cal dir només que uns i altres fins aleshores no coneixien exactament els límits de llurs respectius drets, fixaren les termenes corresponents.

(Continuarà)

Salvador Galceran
Arxiver Diplomat

FOTO - ESTUDI

Escoles Pies, 16
Tel: 88 03 88

PUIGCERDÀ

Restaurant tipic de Cerdanya

EL RECO

VILALLOVENT
(PUIGCERDÀ)

Tls 88-08-69
88-04-67

ANTIGÜITATS E. ORRI

Major, 30

TEL.: 880.287 PUIGCERDÀ

les arrels

CABRINETTY NO HI ES

L'altre dia quan estava fullejant el volúm número dotze de la *Gran Enciclopèdia Catalana*, vaig extranyar-me molt quan en l'article (signat per Joan Rebagliato i Teresa Lloret) referent a Puigcerdà (pàgines 171 - 172) entre moltes altres coses que em van semblar molt interessants vaig trobar la següente frase:

"La plaça major és porxada, presidida per l'estàtua del general Cabrinetty, de Rossend Nobas".

Estic totalment d'acord amb els autors de l'article quan diuen que la plaça es porxada, ja que ho és en la major part. Però també tinc que dir que actualment l'estàtua no hi és, ja que en el transcurs de la última guerra, cap a finals de l'any 1936 o principis del 37, segons la versió d'un testimoni presencial del fet, una nit un grup de persones posant-li una corda al coll la van enderrocar del pedestal en que estava situada, un cop a terra la van trencar a cops de pic i de mall en diversos trossos que van anar a llençar cap al final de l'actual carrer José Antonio.

Avui en dia només es pot veure una mínima part d'aquesta estàtua erigida en memòria de l'alliberador (i no defensor com diu el programa editat per l'ajuntament amb motiu de les festes d'estiu de l'any 1977) de la vila de Puigcerdà en aquell famós setze del mes d'abril de 1873, es tracta d'un tros del cap (la gorra i el clatell) que està exposat en el claustre de l'antic convent de Sant Domènec, entre moltes altres pedres i làpides, fideis testimonis de la història de Puigcerdà i Cerdanya.

Masoir

Puigcerdà, setembre 1979

salvem el català

NADAL: ULL VIU AMB EL LEXIC!

La influència del castellà en el vocabulari de Nadal és ben palesa en expressions com: "Aquest any passarem els Nadals a casa". Cal tenir en compte que Nadal només és pot usar en plural quan ens referim a més d'un Nadal: "Hem passat dos Nadals seguits a casa". En els altres casos s'ha d'emprar el singular.

Quant al barbarisme "navidenyo - a" ha d'ésser substituït per l'expressió "de Nadal" o bé "nadalcenc, a": "Les festes de Nadal", "les felicitacions de Nadal"...

Un altre castellanisme que hem d'evitar és el de "villancico"; cal dir: "cançó de Nadal". També podem dir: "nadala", "cançó nadalenca" o "nadalenca". Es més recomanable, però, "cançó de Nadal".

Pel que fa al lèxic pertanyent al menjar típic d'aquestes festes, hem de dir: "gall dindi" o "indiot" en lloc de "pavo"; "torrons de Xixona" en lloc de "... Jijona", "... d'Alacant" en lloc de "... d'Alicant"; "neules" en lloc de "barquillos"...

I això de "l'aguinaldo"? Es un castellanisme que cal treure definitivament, com tots els altres, de la nostra llengua. Cal que diguem: "estrenes" o "gratificació de Nadal".

Tampoc és correcta l'expressió "Notxebuena"; en lloc seu en tenim una de ben genuïna: "nit de Nadal".

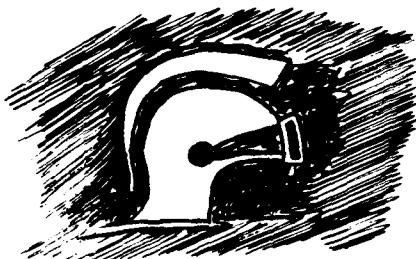
I finalment, el meu desig amb la més genuïna felicitació: "Bon Nadal".

Laura Fabra

AUTO ESCOLA PUIGCERDÀ

Victoria, 4, 1º

PUIGCERDÀ

INSTITUT D'ESTUDIS CERETANS LLIVIA ROMANA

A mitjans d'agost tingué lloc la 2a. campanya d'excavacions arqueològiques per aquest grup que començà dient-se EQUIP DE RECERQUES CERETANES, i que ara ha passat a ésser L'INSTITUT D'ESTUDIS CERETANS.

Les dos campanyes d'excavacions que portem a Llivia han estat dirigides pel Doctor de l'universitat de Barcelona, Josep Padró i Parcerisa, i en aquestes dos temporades hem començat a trobar llum a lo que creiem que pot ésser la antiga ciutat Julia Llivia, Romana, que ens a citen bastants autors antics, i que fins ara era desconegut el seu emplaçament.

La primera campanya fou realitzada el any 1975, i arrel de les troballes fetes en l'excavació dels fonaments d'un edifici en el carrer Foncitrana, i en el que entre d'altres coses es trobà un pou amb dos jarras i que es poden veure a l'Ajuntament de Llivia. Aquesta campanya realitzada en lo que avui es el Edifici UR, del carrer Foncitrana, donar a uns 50 centímetres de fons, restes d'un habitatcle compost per dos habitacions, una amb un mosaic, compost de tesselles blanques amb un puntejat negre fet quadriculat, i l'altre habitació amb un paviment, molt més consistent que el mosaic esmentat, restes de teules, ceràmica esmicolada de diverses qualitats i èpoques, sobretot, romana i preromana. Això ens fa veure la importància que havia tingut Llivia, en altres èpoques, ja que aquests camps que fins ara només servien per el conreu, havian estat habitats en varies èpoques anteriors, menys ara. L'edat que es calculan les parets trobades es el primer segle de la nostra era.

La segona campanya realitzada aquest mes d'agost de 1979, confirma la importància de les edificacions trovades, ja que a uns 9 metres de la primera, continuem trovant parets d'edificacions, i aquestes molt més gruixudes, una té metre quaranta d'amplada, el que ens diu que deuria ésser un mur

exterior d'una gran edificació, els restes de teules, ceràmiques i osament es continuen trobant, fins i tot algun trocet de "sigillata", es així com s'anomena la ceràmica de luxe romana, fa que ens en adonem de la importància del lloc. Bé això no vol pas dir que Llivia fos una gran ciutat, sinó més bé creiem que deuria ésser el lloc de reunió, i mercat de la comarca, i a on la cultura romana per mitjà dels governants prenia asentament en les mentalitats dels indígenes Ceretans, tinguem en compte que havien estat molt reaccis a la conquesta per els romans.

Aquest mateix any el mes de setembre, obrin una zanja per els desaigües que es fan en les noves edificacions del carrer Fontcitrana, davant del edifici "UR", es reconeixeren dos parets més, transversals al carrer, una de metre quaranta, restes esmicolats com en les altres excavacions i el que semblava ésser el paviment de la antiga via romana de Cerdanya. Una d'aquestes parets es trobava a uns deu metres de la primera excavació i a vint-i-cinc de la segona, el que fa que la zona romana de Llivia, reconeguda, es vagi engrandint.

Una vegada acabada la temporada aquest any, tingué lloc a l'Ajuntament de Llivia una conferència a càrrec del Doctor Josep Padró, sobre la Llivia antiga, així com un resum dels resultats de les excavacions efectuades fins ara.

En aquesta conferència, que donada la gran concurrencia de gent, pot qualificarse d'un èxit, el Doctor Josep Padró va començar dient que la primera cita de la Cerdanya ens la dona un viatger de Marsella que en el segle 6è. avans J.C., en un viatge per la península Ibèrica, i en arribar a l'Empordà, ens diu que a l'altre costat dels Pirineus, hi ha una raça que s'anomena els Ceretes. Altres autors citan la Cerdanya com Diocesi del segle segon o tercer després de J.C. i que ens relata la sumisió dels Ceretes per

els Romans l'any 39 de la nostra era, i Estrabó, els Ceretes els situa a les valls Pirinenques i diu que es dedican a la cría de bestiar, que hi han molts remats. El Doctor Josep Padró continuà dient que Marcial en el Segle 1er. alaba els pernils de Cerdanya, ja que eran molt considerats a Roma, i que també han estat citats posteriorment en el any 300 de la nostra era per l'Emperador Dioclecià, en un decret fixan els preus, perquè era una època d'inflació, en que els preus s'havian encarat molt, sobretot els alimenticis. De Sil.li Italic, ens diu que va ésser el primer en parlar-nos del pas de Hercules per la Cerdanya, i que va fundar Llivia en el segle primer, també del pas de Aníbal per aquesta regió, i de lalianza que havien tingut amb els ceretes el General Cartaginés. Que Plini "El Vell", ens diu que els ceretes pertanyen a la província Tarraconense, que gaudien del dret llatí, o sia que eran considerats com a ciutadans de Roma, i que els ceretes es dividien en Julianis i Augustans, aquesta separació, el que si relacionem es el nom de Julia o Iulia Llivia, amb Llivia. Per altre costat i per primera vegada el que ens cita la ciutat dels Ceretans, es el Geògraf d'Alexandria Caludi Ptolomeo, en el segle 2on. després de J.C., i dona el nom de Julia Llivia.

Finalitzà la seva disertació el Doctor Josep Padró i Parcerisa, parlant-nos que en el segle 6è. de la nostra era, un altre geògraf, Esteva de Bizanci, ens parla d'una segona ciutat Ceretana, per ara desconegut el seu indret, i que se anomena Bragile o Braguile, de la qual si algú en té notícia o indicis de a on pot ésser, agrairem molt que ens ho faci saber.

Dient-nos que aquestes son les dades que els autors més antics ens han deixat de la capital dels Ceretes es tancà la conferència amb un petit col.loqui, dels qual esbriríarem quelcom en un pròper article.

P. Font

TOSAS-SASTRE

José Antonio, 4 PUIGCERDÀ

**FILATELIA
MONTANÉ**

C/. Morera, 6
PUIGCERDÀ

EL ESTATUTO EN CERDAÑA

Los pueblos con un porcentaje más alto de NO son Ger con un 20,83%, Bolvir con un 11,40%, Puigcerdà con un 9,26%, Fontanals con un 7,07%.

Si nos ponemos a la altura de Cataluña con un 6% aproximado, es un tanto por ciento muy alto, sobre todo el 20,83% de Ger es uno de los más altos de toda Cataluña.

Dejando aparte Maranges i Vilallevant que en las pasadas elecciones del 1 - 3 - 79 también tenían un porcentaje muy alto de votos de derechas, pero esta vez se han identificado con Cataluña, que a mi modesto entender es lo que tendría que ser, que todo el mundo tenga sus ideas, pero por lo menos los nacidos en esta tierra que no renieguen de su propia entidad de Catalanes ni de su propio ser, pues creo que tanto en Ger como en Bolvir hay muy pocos nuevos catalanes, ni creo que sean las personas no nacidas en Cataluña las que hayan votado NO. Si solamente Fuerza Nueva hizo campaña contra el Estatuto i tanto Centristas como Coalición Democrática decían SI al Estatuto, no se comprende como pudo salir un porcentaje tan alto de votos negativos.

Los pasados días de Feria pude hablar con unos conocidos de Ger y al preguntarles que habían hecho en su pueblo contestaron que les daba vergüenza del resultado obtenido. Uno dijo que él les obligaría a hablar toda su vida en castellano. También dijeron que se habían enterado que eran el pueblo de Cataluña que tenía el tanto por ciento más alto de votos en contra del Estatuto, que ya se veía en el pueblo un clima contrario al Estatuto y un ambiente negativo, pues todos los carteles de la Generalitat no duraron nada, todos fueron arrancados al cabo de un momento de haber sido pegados, i que no hubo propaganda de según que partidos pidiendo el SI. ¡Pero verá cuando lleguen las elecciones al Parlamento de Cataluña si pondrán propaganda!

¿Será lo que les decían en una entrevista por TVE al Sr. Sentís y al Sr. Senillo que en Barcelona los barrios de Pedralbes - Sarriá - San Gervasio, etc, que en las elecciones al congreso del 1 - 3 - 79 fueron los que dichos Sres. tuvieron más electores y que ahora han sido los que han votado más en contra del Estatuto, y pregunto ¿ha pasado lo mismo en la Cerdanya?

P.C.

LLET D'ALTA MUNTANYA ESTERILIZADA

LA TROBAREU A TOTES LES BOTIGUES DE
LA CERDANYA EN BOTELLA DE LITRE I MIG

L'ASSOCIACIÓ DE PARES DEL COL.LEGI ALFONS I

A finals del curs passat es va renovar l'Associació de Pares de l'escola, donant entrada a tots els pares que van volgut participar-hi. Així doncs ha quedat constituida una junta de tretze persones que són les responsables del funcionament de l'associació actual.

A través d'una primera trobada de pares i mestres, ens varem enterar de que els membres de la Junta s'han distribuït entre ells diverses responsabilitats o feines a fer, en un futur, que esperem, no massa llunyà. Aquestes feines o comandes son les següents: Obres, relacions humanes, activitats extraescolars, i ensenyament.

Com a primera activitat s'han fet unes trobades amb els pares de cada curs d'E.G.B. i parvulari en què hi han assistit els mestres corresponents de cada nivell. Tant pares com mestres han tingut l'ocasió de conèixer-se i poder plantejar problemes i suggerències de cara l'educació dels alumnes i la bona "marxa" de l'escola.

Tots, pares i mestres tenim ganes de que hi hagi una bona entesa, doncs, només si es així tindrà aquesta associació un efecte positiu en l'educació dels alumnes.

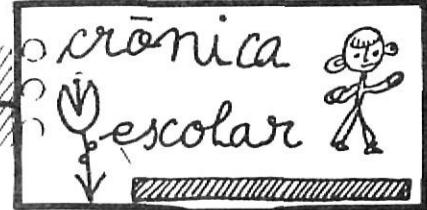
Desitgem també que d'ara endavant s'acabin les xafarderies al carrer sobre l'escola; i... si hi ha alguna queixa o suggeriment positiu es dirigeixi cap a l'Associació.

No sé si es demanar massa, ... però el diàleg que s'ha iniciat pares/mestres - mestres/pares, seria molt important que fos extensible als alumnes i també a la comissió de cultura municipal, sinó podem caure en allò de fer cadascú la guerra pel seu cantó i ja sabem que no ens portaria al que tots volem, en definitiva: fer una escola de tots que eduqui, comuniqui i ens faci ser més lliures.

La "SEÑU"

16/RUFACA/Desembre

UNA DE FREDA I UNA DE CALENTA

... la freda:

NI HAN LLADRES A L'ESCOLA?

Quan sortirà aquesta crònica publicada, ja fera dies que l'enigmàtic lladre es va acostar a l'escola.

Eran les quatre de la tarda d'un dia d'aquests de la tardor quan bé molt de gust sortí al pati a fer la classe de gimnas, i com que es veu que el lladre no n'havia de fer, ni el professor de gimnas necessitava la "caixeta" dels diners de la mitjà pensió, casualment es varen trobar al despatx del director (lladre i "caixeta") i varen fer de les seves. L'AI Capone Cerdà va anar de cara als bits grossos (de 10 a 15 mil ptas.) que per cert estaven al capdevall de la caixeta. Quina edat cal tenir per actuar amb aquesta malícia?

Inmediatament el director va decidir prendre mesures perquè no es tornés a repetir un acte semblant. A partir d'aquell dia el despatx del director va haver d'estar lamentablement tancat a pany i clau.

Pocs dies més tard la mosca tornava a la mel i en trobar-s'ho tot tancat va haver de limitar-se a forçar el pany, trencar un vidre i entornar-se'n al lloc d'on havia vingut.

La policia està assabentada dels fets.

... la calenta:

LA XOCOLATADA

Malgrat ens haginprés la tradicional festa de TOTS SANTS (i SANTES), l'Associació de pares ha considerat molt encertadament que calia celebrar-ho. El preu dels panellets no els va permetre (segurament) de fer-ho amb els dolços tradicionals, per això varen recórrer a les humils castanyes i una saborosa xocolatada amb coca inclosa.

Per entrar en gana varem engegar la festa alumnes i mestres participant com a jugadors o espectadors al partit de futbol de l'equip de Puigcerdà infantil contra l'equip de l'escola. La derrota dels escolars es va oblidar ràpidament en arribar la flaire de la xocolatada una vegada varem tornar a estar al pati de l'escola.

Si tots els mestres haguessin menjat xocolata (la "Señu" us assegura que era bastante bona) potser no hauríem vist tres o quatre cares de prunes agres entre "l'equip docent".

Desitgem que aquesta simpàtica festa sigui la primera de les moltes que sens dubte han de venir de la mà de l'Associació de pares (Felicitats!), que la propera vegada (ara ja ho saben, no?) han de venir proveïts també de bicarbonat per l'agor de certs estòmacs.

La "SEÑU"

MARTA MATA, MESTRA

Marta Mata no precisa presentació. El seu nom evoca anys d'honesta lluita democràtica en el camp de l'ensenyament, però també anys de treball riguros, de dedicació permanent en la investigació pedagògica. Si entre la ingent tasca educativa portada a terme per la Generalitat en el temps de la República i el moment actual hi ha una bona cordada, és evident que una bona part dels seus fils corresponen a la institució Rosa Sensat. I si aquesta Institució té un nom indisputat, aquest és el de Marta Mata. Si no fos perquè a ella no li agradaria, diríem que Marta Mata és ella sola una institució. Però hi ha una definició que li escau molt més: Marta Mata, mestra.

Aquesta mestra vingué a Puigcerdà el dia 2 de novembre, convidada per l'agrupació comarcal del PSC (PSC-PSOE). Arribà en el seu destortalat "2 cavalls", entrà a la Sala d'Actes de l'Institut, demanà una pizarra i ens

PARK HOTEL

DIRECCION: Joan Orriols
ESPECIALITAT: Bodas i banquets
PUIGCERDA. Telf. 88 07 50

donà una lliçó magistral de com no s'ha de donar una lliçó magistral, si ens permeteu la paradoxa. Amb un extraordinari domini dels ressorts de la veu, establí una mena de comunicació inusual en aquest tipus d'actes. El que sol ser una fresa exposició de principis es convertí en un conte que la mestra Mata explicà als seus alumnes-auditors, aconseguint tenir-nos "ficats a la seva butxaca" durant dues hores. I mentre ens narrava el conte d'allò que ha de ser l'escola catalana, mentre ens convencia amb el seu estil planer de que aquell conte podia ser realitat, testificant-ho amb la seva pròpia experiència de tant en tant s'enrecordava d'aquell alumne-auditò (mestre recentment arribat de Toledo, però ella no ho sabia) que tenia dificultats per entendre el català, i li demanava:

— Em segueixes? M'entens?

Aquella nit Marta Mata ens demostrà que allò que deia es podia fer, ens demostrà com un mestre pot trobar comunicació ràpida i eficaç amb els seus alumnes, però ens demostrà quelcom més, quelcom que sovint oblidem uns i altres. La Diputada pel PSC, Marta Mata, mestra, ens va fer veure que la política no ha d'anar forçosament deslligada de la tendresa.

Tot això és el que s'anava palesant mentre ens oferia possibles solucions pel nostre ensenyament:

En primer lloc ens va explicar l'ideal pedagògic de l'anomenada escola activa. Marta Mata va destacar com a punt principal la necessitat de que el nen tingui coneixement profund del mitjà on viu, únicament així és possible el coneixer d'altres realitats més allunyades. I aquest és el punt més important d'un ensenyament que no ha d'estar basat en la simple instrucció sinó en l'experiència i en la realitat quotidiana que viu el nen. Però com molt bé ens va explicar Marta Mata, el aconseguir tot aquest ideal no depend únicament dels mestres i dels nens. Per una banda tenim el Ministeri d'Educació que fa els programes escolars, que decideix irracional trasllats de mestres i que fa i desfà sense consultar ningú amb el consegüent perjudici per l'ensenyament estatal i una bona prova de tot això ha sigut el caòtic inici d'aquest curs. Per una altra banda tenim les escoles de formació del professorat que malauradament no donen una bona preparació pedagògica als futurs mestres.

Marta Mata ens va exposar la seva confiança de que es resolgui tota aquesta problemàtica, mica en mica, des de una Generalitat que de veritat treballi i es preocupe per millorar l'ensenyament. Però també ens va deixar molt clar que s'ha de fer una feina des de cada escola, des de cada comarca amb un plantejament dels problemes i de les necessitats. Només així és possible el començar aquest llarg camí per aconseguir una veritable escola.

Per últim Marta Mata va respondre a les preguntes formulades pels assistents.

I així finalitzava la brillant exposició d'aquesta magnifica mestra que és Marta Mata.

RUFACA

Desembre/RUFACA/17

PREMIO NOBEL PARA UNA MONJA

En todos los periódicos ha aparecido esta noticia: El premio Nobel de la Paz, 1979, ha sido concedido a la Religiosa Sor Teresa de Calcuta, de la Orden de las "Misioneras de la Caridad", extendida en todo el mundo y muy especialmente en la India.

¿Motivo de tan alta distinción a una Monja?

Pues bien, Sor Teresa ha dedicado su vida (es ya septuagenaria), al servicio de pobres y moribundos, especialmente en los suburbios más abandonados, (que en la India son legión), a los huérfanos y a toda clase de enfermos. Heroísmo, que el mundo, empezando por la India y extendiéndose a otros continentes, donde esta mujer, (nacida en los Balcanes y educada en Irlanda), ha pasado prácticamente toda su vida de trabajo, este mundo, digo le ha reconocido

hace años, el verdadero valor de la vida y la autenticidad de su entrega en bien de los demás.

Son más de seis millones de personas que han pasado por sus establecimientos fundados por las misioneras de Sor Teresa, en todo el mundo, principalmente en la India.

Ella ha escogido vivir entre los más abandonados, no le sorprende enfrentarse con las más trágicas realidades de la vida humana. La radiación de este gesto de caridad es universal, que le ha merecido plácemes de muchas entidades de diversas ideologías.

Este Premio Nobel de la Paz 1979, es un justo galardón a Sor Teresa de Calcuta.

(De la crónica de un periódico)

ES EVIDENTE

Se ve que:

NAVIDAD: Turrones (la Jimonenca) — Pavos — Avón. Llama a tu puerta — Urbi et Orbe — Tregua — Guerras Santas — Petróleo — Reyes magos — Corte Inglés — Santi Rico — Papá Nöel — Polvorones (Jomeinia) — Imperialismo (Cartesiano), la vida es bella como una botella en una paella.

De lo que se deduce que:

NAVIDAD: Muñecas (Famosas) — Revellones — Borracheras — Lotería — Oriente Medio — Santa Claus — Abetos — ¿Ya se lo ha dicho usted a su vecina — Misa del Gallo, el mundo es bello como un camello colgado del cuello.

Todo esto implica que:

NAVIDAD: Heladas — constipados — Resacas — Este lava más blanco — Estatuto del Trabajador — Alegría — Vive bien — Frustraciones — Espalaciones — Nuñez y Navarro — ¡Ahorre energía! — Quinielas — fume menos, sabe mejor — el toro de... todo lo que querais, "petits enfants" ni se sabe.

De lo que podremos concluir:

NAVIDAD: ¡Pasa de todo tío! — vive como quieras — encuentra trabajo, si puedes — liga lo que puedes — disfruta de tu tiempo libre cuanto quieras (y de lo otro si puedes) — . . . si no tienes bastante con estos consejos, piérdete en un bosque (cuidado con el bosque cuando se quema).

Ah! y aure voire.

Posdata: conste que no hemos querido quedarnos con nadie, aunque parezca evidentemente una quedada hortera, de lo que estamos muy satisfechos.

Posdata núm. 2: el lector podrá observar que ésta es una de las multi-

ples posibilidades de formular la Navidad. Ojalá! que encontremos aquella, la que todos deseamos, para una celebración que tenga un valor auténtico tanto para aquellas personas creyentes como las que no lo sean. (y es que en el fondo del fondo somos unos buenos chicos, de los que ya no quedan). Bueno. . . va, lo dejamos aquí, que ya no sabemos como seguir, aunque os podríamos explicar tantas cosas. . .

Vale. Ya está. Se acabó. C'est fini. Za cabao. The end. Ja n'hi prou.

FIRMAN:

dos niños y una niña agregada
del colegio de San Ildefonso

RESIDÈNCIA MUNTANYA

Carrer Coronel Malesa, 1

Desitjan-vos bones festes

amics de cerdanya

- * Una Associació al servei de la informació de la Cerdanya.**
- * Una Associació cultural.**
- * Una Associació oberta a tothom.**
- * Una Associació... Associació.**

Suscriviu-vos-hi!

**CONCURS DE FOTOGRAFIA
AMICS DE CERDANYA
(amb la col.laboració de "La Caixa")
BASES**

- 1a. EL CONCURS està obert a tothom sense límits d'edat, llevat dels professionals.
- 2a. TEMES: Cerdanya i tema lliure.
- 3a. Els treballs han d'ésser inèdits.
- 4a. Les fotografies hauràn d'ésser en blanc i negre.
- 5a. Tamany: 24 x 30. Montat sobre cartulina blanca de 36 x 42. Indicar darrera de la fotografia el LEMA.
- 6a. S'acompanyaran els originals amb un sobre tancat, a l'exterior del qual figurarà el Lema i a l'interior el lema i el nom complert i l'adresa i del concursant.
- 7a. Les fotografies es podràn adreçar al C.I.T. de Puigcerdà de 10 a 1 i a l'escola d'Arts i oficis de 18 h. a 22 h.
- 8a. PREMIS: 1er. Premi "Cerdanya": 5.000 ptes.
1er. Premi tema lliure: 5.000 ptes.
- 9a. PLAÇ D'ENTREGA: s'acceptaran originals fins al 30 de març.
- 10a. EL JURAT serà donat a conèixer oportunament.
- 11a. L'ASSOCIACIÓ AMICS DE CERDANYA es reserva els drets de publicació i no es compromet a tornar els originals.

AMICS DE CERDANYA organitza un CONCURS i EXPOSICIÓ DE PESSEBRES del qual transcribim les bases per el qui vulgui participar:

BASES

- El concurs està obert a tothom.
- El plaç de presentació és tancarà el 24 - 12 - 79, poguent-se realitzar els treballs en el mateix local a partir del dia 15.
- Els treballs es valoraran, tenint en compte l'edat dels participants, la qualitat artística i tècnica.
- Els treballs es podràn retirar a partir del 7 - 1 - 80.
- El jurat serà popular.
- Es comunicarà oportunament el lloc i data del repartiment de premis.
- Per a més informació en el mateix local a partir del 15 - 12 - 79 o a AMICS DE CERDANYA.

El concurs i exposició es celebrarà en el vestíbul del Gimnàs (Parròquia).

Esperem la maxima participació perquè resulti la exposició que tots volem.

AMICS DE CERDANYA

00000000000000
00000000000000
000000000000

**1er. CONCURS DE POESIA
"AMICS DE CERDANYA"
(amb la col.laboració de "La Caixa")
BASES**

A) EL 1er. Concurs de Poesia "Amics de Cerdanya" consta de dos premis: el premi "Cerdanya" pels poemes que facin referència a la comarca i el premi "RUFACA" per aquells que siguin de tema lliure.

B) L'import del Premi "Cerdanya" serà de 5.000 ptes. pel guanyador i una suscripció per un any a l'Associació Amics de Cerdanya, per qui obtingui el segon lloc.

C) Així mateix, l'import del Premi "RUFACA" serà de 5.000 ptes. pel guanyador i una suscripció anual a l'esmentada associació per qui obtingui el segon lloc.

D) Les obres que aspirin a algun dels dos premis de poesia hauran de ésser originals i inèdites, llevat d'aquelles que hagin sigut publicades per la revista RUFACA.

E) Entren directament a concurs tots aquells poemes publicats a RUFACA des del seu núm. 1 fins als que arribin abans del dia 30 de març de 1980. Les obres que es rebin posteriorment passaran a concursar per l'any vinent.

F) Les obres poden ésser presentades indistintament en català, castellà o francès. L'Associació Amics de Cerdanya no es compromet a tornar els originals que poden ésser depositats a la bústia de l'entitat Antic edifici Escoles Pies, sense número, Puigcerdà.

G) "Amics de Cerdanya" es reserva els drets de publicació paulatina de tots els originals que es vagin rebent, amb especial preferència pels autors que no hagin publicat encara cap poema a la revista RUFACA.

H) Els poemes poden presentar-se signats per l'autor però si aquest desitja que l'obra sigui feta pública amb seudònim, caldrà que ho indiqui expressament.

I) La composició del jurat serà donada a conèixer oportunament. La condició de membre del jurat exclou la participació en el concurs.

J) L'acte de concessió dels premis tindrà lloc entre els mesos d'abril i maig de 1980, i serà anunciat públicament.

K) La presentació dels originals pressuposa l'acceptació intacta d'aquestes bases.

QUE COSTA UN EXEMPLAR DE RUFACA?

—Tiratge en Offset sobre paper de 23 Qg. i portada semi-cartulina a 2 tintes	
—Composició i muntatge de textos	
—Confecció i tramatge de fotografies	
—Confecció de fotolits	
—Encuadernació	
—Envíos	
—Gastos administratius	
TOTAL	62.250,—Ptes.

Preu per unitat (exemplar de 28 pàgines)	83,—Ptes.
Preu per unitat (exemplar de 32 pàgines)	90,—Ptes.

QUE HA FET AMICS DE CERDANYA?

- Cada mes edita RUFACA.
- Col.laborà amb la festa dels reis.
- Organitzà la festa de la FLAMA DEL CANIGO
- Participà amb una carroça del grup d'esplai "CHAVALES" a la festa de l'estany.
- El mateix grup d'esplai és una secció d'AMICS DE CERDANYA.
- Oferí un acte debat sobre energia.
- Va montar un acte debat sobre l'ESTATUT.
- Va col.laborar en l'exposició: ART A CERDANYA

SOM CONSCIENTS QUE AIXO ES BEN POCA COSA
PERO ANEM PER MES:

PROPERES ACTIVITATS

- Continuar editant RUFACA.
- Continuar la tasca iniciada pel Grup d'esplai.
- En preparació: un programa quinzenal de mitja hora de duració a RADIO OLOT, en col.laboració amb el corresponsal de l'emisora a la Cerdanya. Es pensa començar a emetre'l a partir del mes de gener.
- Actes culturals, informatius, esportius. . .
- Recitals.
- Tapes per l'emcuadernacio dels números dels dos primers anys de RUFACA.
- Tres concursos: CONCURS DE FOTOGRAFIA. CONCURS DE PESSEBRES. CONCURS DE POESIA.
- Organització de CURSETS DE CATALÀ amb la col.laboració de l'Ajuntament i l'Institut d'Estudis Cerdans.

AMICS DE CERDANYA

35 anys cerdanya en companyia de els amics seiu

Ompliu les següents dades i fiqueu-les a la bústia d'AMICS DE CERDANYA
antic edifici Escolapis (Plaça Belvedere, s/n.) - PUIGCERDA

El soci rebrà gratuitament cada mes RUFACA, i podrà assistir i participar
en tots els actes que organitzi la nostra entitat.

M'INTERESSA FER-ME SOCI D'AMICS DE CERDANYA

NOM I COGNOMS .....

ADREÇA ..... TEL. ....

POBLACIÓ .....

A TRAVES DEL BANC REBUT ANUAL - 1.200,- Ptes. TRIMESTRAL 300,- Ptes.

MENSUAL - 100,- Ptes. SEMESTRAL 600,- Ptes.

ORDRE DE PAGAMENT

El Senyor .....

Autoritza el (Banc o Caixa). .....

a carregar el seu C.C. núm. .... els rebuts corresponents
d'AMICS DE CERDANYA.

Signatura

"SOBRE LA PISTA DE GEL"

Al assabentar-se RUFACA de que s'estan donant importants pasos per la construcció de la tan esperada pista de Gel, ens hem volgut possar en contacte amb una serie de gent implicada d'una manera directa. L'entrevista l'hem realitzat a les següentes persones: Sr. SERGI RICO com a membre de la Junta del Poliesportiu, Sr. JUAN RAMON PUBILL com a President del Club Hielo Puigcerdà, el Sr. JULIO PEREZ DE ROZAS com a representant de l'Ajuntament el Sr. JOAN LLABERIA per ser la persona que va mantindre els primers contactes amb Sevilla i el Sr. ANTONI BONADA que ha fet possible el contactar directament amb l'empresa que va montar la pista a Sevilla. Hem de dir també que s'han fet tres reunions amb una assistència força nombrosa de gent tant del poliesportiu, del Club "Hielo", de l'Ajuntament així com persones que d'una manera o altra han estat i estan vinculades a la llarga tradició de l'esport de Gel, el contingut d'aquestes reunions ens va ésser explicat al llarg de l'entrevista.

RUFACA. Qui està negociant actualment la construcció de la pista de gel?

Sr. LLABERIA. De moment no la negocia ningú. Som un grup de gent que va néixer dintre del Club de Gel i estem realitzant gestions de cara a la possibilitat de construir la pista de Gel. Els que han d'acabar negociant la pista son sens dubte l'Ajuntament com a representant del poble i el poliesportiu perquè son els que tindrien que explotar la pista en cas de que la seva construcció sigués una realitat.

RUFACA. Pel poble és comenta que hi ha un sector del Poliesportiu molt reaci a la construcció de la Pista de Gel. Es cert?

Sr. RIO. Tant con. reaci, no ho crec. A mi l'únic que m'incomoda una mica es que el Club Gel no esti-

gui dintre del Poliesportiu hagi de dependre del CIT, fins que no va ser el Poliesportiu era normal però ara jo crec que tindria que estar englobat en el Poliesportiu.

Sr. PUBILL. Respecte a això voldria afegir que la qüestió de rentabilitat és veurà un cop estiguin marxa la pista i aleshores és quan cal rumiar i treballar perquè sigui rentable, veure quin temps ha d'estar oberta, quines activitats es poden dur a terme, etc...

RUFACA. Com varen iniciar-se les converses amb Sevilla?

Sr. PUBILL. Al iniciar-se el campionat d'hoquei, ens van informar que la pista de Sevilla havia plegat i que hi havia la possibilitat d'adquirir certs materials. Nosaltres ja savíem que la pista de Sevilla estava en quiebra, però no teníem cap notícia més i va ésser el començament de la lliga quan va surgir aquest assumpte de la venda de la pista de Sevilla. El Sr. Llaberia va fer un viatge de caràcter particular i és va oferir a anar a Sevilla a veure el material que hi havia i assebantar-se de com estava tot això. Es podria dir doncs que va ser una cosa fortuita, potser si el Sr. Llaberia no hagués fet aquest viatge no estariem ara parlant aquí sobre la pista de Gel.

RUFACA. Sr. Llaberia, com va anar el seu primer contacte amb Sevilla?

Sr. LLABERIA. Aquest viatge va ser degut a assumptes particulars i vaig aproveitar per veure si podia recollir alguna informació. La primera dificultat va ser trobar qui era responsable d'aquella pista doncs quan parlaves de la pista Hielotrón tothom fugia, tenien moltes deutes i ningú volia sentir-ne parlar. Amb els números de telèfon que teníem tampoc va ser possible localitzar a ningú. La manera de contactar va ser anant a la pista de gel. El guarda em va enviar a l'oficina del Sr. Viu i aquest senyor em va començar a ex-

plicar que la pista estava en venda, que volien certa quantitat, que no em va dir encara que hi havien coses valorades, per exemple la màquina de llisar el gel: un milió de pessetes, els patins a mil pessetes el parell, les gràdes i la valla a 25 pessetes el kilogram etc... el tracte era amb tot el material pujat sobre camion, encara que això es va modificar una mica.

RUFACA. I així arrivem a la primera reunió. A aquesta reunió és va creure convenient enviar una delegació a Sevilla que supervisés el material en venda i recollís informació sobre els tractes que feien la gent de la pista de Sevilla. Com va anar aquest segon contacte amb Sevilla?

Sr. PEREZ de ROZAS. Varen anar a Sevilla el Sr. Llaberia, el Sr. Rio, el Sr. Dafis i jo. Varen anar a trobar al senyor Viu i aquest ens va portar a visitar la pista que per cert ens va fer un efecte terrible, doncs la pista portava casi bé dos anys abandonada. Vaig fer unes quantes fotos de la part electrica que semblava que era el que estava més ben conservat. Els patins no els van poder veure però ens van dir que estaven guardats i en bones condicions. Varen veure la màquina de llisar el gel que estava en bastants bones condicions però necessita una revisió, ens van ensenyar també les rentadores, els armaris de classificació dels patins, la sauna, etc. en fi van fer una exhaustiva visita a totes les instal.lacions. Finalment van passar a l'oficina per parlar del pressupost i de quins materials anaven inclosos. Varen també demanar per algunes coses que el Sr. Llaberia havia vist en el seu primer viatge i que ja no hi eren com un grup elecrogen, un ventilador, un motor i resultà que algunes coses ja les havien venut i altres havien desparegut. El cas és que el preu global de tot el que quedava era de 20 milions de pessetes però sense montar-lo sobre camion com li havien dit abans al Sr. Llaberia, és a dir que les condicions havien canviat una mica des de el primer contacte amb Sevilla. El plaç que teníem per a contestar era fins al

30 de novembre. La forma de pagament era la següent: 5 milions en el mes de desembre i els altres 15 milions en lletres avalades a pagar durant dos anys.

RUFACA. Després d'aquest viatge i va haver un altre reunió per informar sobre el mateix, el dia 16 de novembre, i a aquesta reunió les coses van canviar degut a la informació que va aportar el Sr. Bonada. Ens ho podria explicar?

Sr. BONADA. Bé, arrel del primer viatge del Sr. Llaberia a Sevilla vaig tenir uns contactes amb unes persones de la junta d'acreedors de la pista de Sevilla, que tenia la sort de conèixer i els hi vaig explicar els tractes que feien des de Sevilla que era vendra-ho tot en bloc. Els hi vaig demanar si era possible arribar a un acord i comprar únicament el que nosaltres necessitavem de veritat. Es van brindar a fer uns estudis i unes ofertes, tenint en compte el material de Sevilla i material, nou que ells aportarien com a casa montadora de pistas de gel i és així com el dia 22 de novembre es van tornar a reunir i aquests senyors van venir a exposar les seves ofertes.

RUFACA. Actualment quines noves ofertes existeixen?

Sr. PEREZ DE ROZAS. El dia 22 van venir aquests senyors (representants de l'empresa Coinsa i membres de la junta d'acreedors de la pista de Sevilla) i van anar a visitar les obres que ja hi han fetes de la pista de gel, per cert van trobar que les obres estaven molt ben realitzades. A la nit és varen reunir i primer ens varen fer una explicada de la seva trajectòria com a casa montadora de pistes de gel, seguidament varen passar a les ofertes propiament dites. Portaven dues ofertes: la primera era una oferta que ja havien fet a l'any 76 i que actualitzada als preus d'ara era de 20 milions de pessetes, no van explicar massa detalls degut a que hi havia gent que ja coneixia aquesta oferta. La segona oferta va ser tenint en compte que del material de Sevilla és podia aprofitar un 30 la resta se-

ria material nou aportat per ells i el cost era de 15 milions però sense incloure grades, ni valles, ni la màquina i tot això costaria uns tres milions més, és a dir en total 18 milions i ells es comprometien a posar la pista en funcionament, amb una garantia de dos anys. Apart d'aquests divuit milions quedarien per fer tota una sèrie d'obres com és la planxa de ciment, vestuaris, etc. . . que pujarien cap a 5 milions. En resum el cost de la pista completament acabada seria d'uns 23 milions de pessetes.

RUFACA. Ens heu parlat de dos pressupostos que venen determinats per dues maneres diferents de fer gel. Ens podria explicar avantatges i inconvenients de cada sistema?

Sr. LLABERIA. Si. Es tracta de dos sistemes diferents: el sistema directe i el sistema indirecte. El sistema indirecte és l'aplicat a Sevilla, es tracta del següent: un gas passa a través dels compresors i aquests impulsen un altre producte que va als tubs del serpentí i fa el gel. El sistema directe és que el mateix gas que va als compresors va també als tubs i la temperatura de refredament no és tan baixa per la qual cosa aquest sistema és incompatible amb una pista descoberta i inclús amb una pista que estigui coberta per un globo, com estava a Sevilla. El sistema directe ofereix l'avantatge de menys consum energètic i el sistema indirecte ofereix l'avantatge de que el seu cost és més baix, encara que consumeix més energia, i apart és l'únic sistema compatible amb una pista descoberta que és la que es pretén fer de moment aquí a Puigcerdà.

RUFACA. Amb l'oferta que han fet aquests senyors, és a dir tal com ells deixarien la pista es podria ja patinar?

Sr. PEREZ DE ROZAS. Es tindrien que acabar part de les obres ja iniciades com hem dit abans faltarà entre altres coses la planxa de sobre que pot ser de ciment o de sorra. A la reunió també es va parlar sobre les avantatges i inconvenients d'una o de l'altra i es va veure que era millor la de ciment, doncs la so-

rra permet filtracions que poden ocasionar desnivells en la pista degut a que el gel no es fabrica amb uniformitat.

Sr. PUBILL. Respecte a això de la qualitat del gel hi ha que dir que aquí a Puigcerdà tindrem un bon gel, en primer lloc degut a les baixes temperatures que fan que la maquinaria no tingui que funcionar a tope i en segon degut a la qualitat de l'aigua.

RUFACA. Quines possibilitats hi han actualment de que la pista sigui coberta?

Sr. BONADA. Amb els números davant, cap possibilitat. Però penso que sino tenim pista tampoc tindrem el problema de cobrir-la. Una cosa és conseqüència de l'altra. Si fem la pista no pot fracasar per la taulada.

Sr. PUBILL. Enfrontar-se a les despeses que comporta fer la pista més de 10 o 15 milions de cobrir-la, actualment és impossible, però un cop feta la pista tindrem el problema de cobrir i aleshores es tindrà que buscar les solucions, però primer cal fer la pista.

RUFACA. Quant temps tenen per a contestar l'oferta d'aquests senyors?

Sr. PEREZ DE ROZAS: Un mes i mig, per donar una contesta definitiva.

RUFACA: Quant temps es necessaria per posar la pista en funcionament?

Sr. PEREZ DE ROZAS: Amb el material aquí, de vuit a deu mesos.

RUFACA. Quines són les formes de pagament?

Sr. PEREZ DE ROZAS. Un 20 per cent al firmar el contracte, altre 20 per cent a l'entrega del material, un altre 20 quan la pista estigüés a punt per a patinar i la resta, és a dir, el 40 per cent en lletres avalades durant un plaç de dos anys.

RUFACA. Amb quins medis de finançació es compte?

Sr. PEREZ DE ROZAS: El Sr. Codina, de la Delegació d'esports, ens va prometre a través de l'ajuntament una subvenció de 20 milions de pessetes pel quadrienni pròxim,

és a dir, 5 milions cada any. Per altra banda, això faria que trobessim més facilitat a l' hora de demanar prèstecs bé sigui a través de bancs, caixes o particulars.

Sr. BONADA. Ara veurem en realitat de que som capaços els puigcerdanesos, crec que han de sortir més de cent persones que avalin aquest prèstec. Això no és fer donar els milions al poble sinó demanar una garantia perquè els bancs ens deixen aquests milions.

Sr. PEREZ DE ROZAS: Aquesta ocasió no es tornarà a tenir mai més. Amb això tothom està d'acord, si ara no es fa la pista, difícilment es podrà fer algun dia. També tinc que dir amb tota claredat que actualment l'ajuntament no pot aportar ajuda econòmica, doncs no estem en condicions i amb tota honradessa cal dir que hi ha coses més greus per a solucionar; però a la mínima que hi hagi la possibilitat, l'ajuntament és el més interessat en poder col.laborar.

Sr. BONADA. Jo, el que no admeteria és que ens neguessiu tota classe d'ajuda, és a dir, sinó pot ser ajuda econòmica, si pot ser una ajuda moral.

Sr. RIO: En aquest sentit cal dir que l'ajuntament va enviar un escrit a fi de que ens poguem entrevistar amb el senyor Castejón, amb el delegat d'esports d'hivern i amb tots els presidents dels clubs de gel per tal de donar una empenta definitiva a la construcció de la pista.

RUFACA: *Es té coneixement de les despeses aproximades d'una pista?, en resum, de la seva rentabilitat?*

Sr. PUBILL: Es una mica difícil donar unes xifres exactes. Tenim les dades de la pista de Vitoria, però aquí el consum energètic seria molt més baix degut a que les temperatures són molt inferior a les de Vitoria. De totes maneres cal dir que el consum d'una pista depend de molts factors. Si és coberta o descoberta, del personal de manteniment, de les temperatures del lloc on està situada, dels mesos que es manté oberta, etc.

Sr. RIO: També hi ha que pensar

que la pista no és un negoci i que no es busca rentabilitat, sinó que simplement seria suficient si es pogues sin cobrir les despeses, per altra banda les pèrdues es poden recuperar en altres sectors: el comerç, a l'hosteleria, etc. . . la pista és tan interessant de cara al turisme com de cara a l'esport. Cal tenir en compte un gran avantatge de la pista: els compressors de la pista de gel poden escalfar l'aigua de la piscina, amb el que l'estalvi energètic seria molt gran. També hem de pensar que les pistes tenen una subvenció oficial que aquest any ha estat de dos milions i mig de pessetes.

Sr. LLABERIA: Hi ha estudis fets de la pista de Jaca i cobreixen les despeses sense cap problema. També hem de dir que l'estudi fet a Vitoria no el podem aplicar integralment aquí doncs tenim temperatures més baixes i la xifra de 120.000 pessetes mensuals que gasten a Vitoria, es reduiria bastant.

Sr. BONADA. Els mesos que la pista estigués tancada es pot aprofitar per fer festivals o qualsevol tipus d'espectacles que també portarian una ganancia per a la pista.

RUFACA. *Aprofitant que tenim entre nosaltres a tres membres del partit UCD (Sr. Llaberia, Sr. Pubill i Sr. Pérez de Rozas) la següent pregunta va dirigida a vostès en concret. Es cert que UCD s'ha mogut a alt nivells perquè això de la pista tirés endavant?*

Sr. LLABERIA. Bé, nosaltres el que trobem lògic, és que si a Madrid hi ha unes persones que són d'UCD i són elles les que en últim terme han de fer possible la subvenció oficial per la pista, és lògic que intentem, en bé de la població, conseguir uns cèntims, que d'altra manera no anirian a parar aquí, sinó a un altre lloc. Això diria que no és fer política, ni fer partit, sinó fer poble.

RUFACA. *S'ha conseguit alguna cosa en concret?*

Sr. LLABERIA. El que s'ha fet és enviar escrits, contactes a alt nivell i ens sembla que al final donaran un fruit, però de moment no us podem

dir res en concret.

RUFACA. *Què pot suposar per a Puigcerdà la construcció de la pista de gel?*

Sr. PUBILL: A nivell esportiu, casi bé no cal ni parlar-ne, tenim un equip d'hocquei, jugant a primera divisió, que s'ha anat aguantant com ha pogut i que necessita la pista més que mai. L'esport del gel s'adapta perfectament a Cerdanya, hi ha molta afició i la gent el viu amb molt entusiasme. Però crec que la construcció de la pista traspasa el nivell purament esportiu, l'exemple el tenim amb la pista de Jaca, des del moment de la seva construcció va haver un increment turístic tal que no s'ho esperaven i això va repercutir favorablement en la població i aquí em sembla que tenim moltes més possibilitats turístiques que a Jaca. En un lloc on la principal indústria és l'hoteleria, el tenir pista significa més pel turisme i un benefici per tota la població de la comarca.

Sr. BONADA: Hem de pensar també que Puigcerdà és centre de tota una sèrie d'estacions d'esquí i quan s'acaba d'esquiar, molta gent no sap que fer, on anar. La pista seria un complement més, un alicient per la gent que ve a Cerdanya.

RUFACA. *Bé i aquí va acabar l'entrevista. Imaginem que encara queden moltes coses per parlar, però de moment ja hem encetat el tema i continuarem informant a les properes RUFACA del desenvolupament de totes aquestes gestions per la construcció de la pista. Pensem que ara tenim una oportunitat única i que cal aprofitar-la. Fa molts anys que es va darrera d'una pista de gel i potser ara és el moment de que tots en la mida que podem ajudem a que això sigui una realitat. Una vegada feta la pista també serà feina de tots que aquesta sigui rentable i que sigui de veritable profit per a la població.*

Per últim agrai'm al Sr. Rio, al Sr. Bonada, al Sr. Llaberia, al Sr. Pubill i al Sr. Pérez de Rozas, les facilitats que ens han donat per a realitzar aquesta entrevista.

R.C. i P.C.

cine club

Cine Club Puigcerdà ha iniciado el pasado 9 de octubre un nuevo año de andadura. Como algunos de Vds. recordarán Cine - Club tuvo su inicio en la temporada 73 - 74 como respuesta a la inquietud de una serie de personas amantes de la cinematografía y de la cultura.

Durante estos años Cine - Club ha ido ofreciendo una serie de alternativas a la programación normal en los cines comerciales de la Villa, intentando ofrecer películas de calidad, con el único propósito de fomentar un mayor gusto por el llamado Séptimo Arte.

La andadura de Cine - Club sigue pues, pero creemos que no tiene por qué ser una entidad que se ocupe de programar películas que resulten interesantes, su ámbito tiene que ser más amplio y conseguir la colaboración de todos Vds.; por ello se necesitan nuevas ideas, alternativas, para que su ámbito de difusión sea más extenso.

Cine - Club no quiere ni ha querido ser una entidad cerrada y esta es la razón de nuestra llamada; toda opinión, sugerencia, colaboración será provechosa para esta nueva etapa.

Si les gusta el cine y les interesa inten-

sificar la inquietud en la Cerdanya, no lo olviden, sean parte activa de Cine - Club.

Esperamos su participación; pueden dirigirse a cualquiera de los integrantes de la Junta que les recordamos son los siguientes:

- Francisco Sala Orriols.
  - Carmen Rabasa Ester.
  - Carmen López Vigué.
  - Dolores Puig Anglada.
  - Juan Iniesta Domenech.
- y en cada sesión de Cine - Club.
Estamos a su disposición.

CINE - CLUB PUIGCERDA

Guillem Jordà

GUILLEM JORDÀ parent lleial va correr deseguida, possant les seves tropes de muntanya i la precoç valor al servei del seu cosí. No solament l'avança dels Aquitans va ésser aturada i Bertrà va poder recuperar altre vegada Tolosa, cap els finals de 1099, en efecte Bertrà que s'intitula comte de Tolosa del Rouergue i Dalei feu la pau amb els monjos de Sant Serni confirmant una donació que els havia fet sa cosina Felipa l'any precedent i reconeixia a més tots els privilegis donats per Urbà II i pel comte Ramon Bertrà, arquebisbe de Narbona, amb el comte de Cerdanya Guillem Jordà i els seus principals aliats han contrasignat aquest document. El mes de febrer següent Guillem Jordà, subscriu encara una altre vegada a títol de garantia un altre paper del comte Bertrà, on aquest promet de respectar i defensar totes les llibertats de l'església de Sant Serni.

El 6 d'agost de 1101 Guillem Jordà de retorn dels seus combats té una entrevista a Sant Miquel de Cuixà, per arreglar el conflicte que l'oposa als monjos d'aquest monestir i de llur abat. Pere Guillem amb els herreus de Pere Suniaire i Sunyer Aranay al subjecte de les tres esglésies de Sant Andreu de Catllar en Conflent, la de Sant Jaume d'Aragolisa i la de Sant Julià de Tar-

tera a Cerdanya. Aquestes esglésies que havien estat injustament manlevades i donades pel bisbe Oliba, germà de Guifred de Cerdanya abat de Sant Miquel "a un seu cavaller del nom de Sunyer Arnau, sense la voluntat o el consentiment de tots els monjos" sota reserva és veritat que aquest darrer devia tenir-les durant la seva vida, i fins a la seva mort, i havien de tornar revenir al monestir. Guillem Jordà "reconeix que els fills les varen tenir en possessió molt de temps amb el consentiment del meu avi, el comte Ramon, i del meu pare Guillem, donant-los molts diners". Així conclueix el comte de Cerdanya "ara que tots són morts jo Guillem Jordà, per la voluntat de Deu, comte, oint la queixa de tants monjos i de llur abat compareixi llur dolor, considerant la donació d'aquests homes que havien injustament manlevat aquests bens a Sant Miquel i els havien donat a terceres persones al nom de Crist, jo transfereixo i lliuro aquestes esglésies a l'autoritat de Sant Miquel de Cuixà".

A la seguida de la signatura del comte de Cerdanya trobem Ermengaud, bisbe d'Elna. Enric de Cerdanya. Ramon Guillem d'Enveig. Berenguer Arnau i Bertrà Aranu subscriuen a aquest acte.

Entre temps l'occident cristià, havia après amb entusiasme la presa de Jerusalem

(14 juliol 1099), mentres tant els més alts barons es disputaven, d'una manera asprona, viles i castells de la Palestina. Girard de Roselló va ésser un dels primers a entrar dins la vila santa, es passava l'any 1100. De retorn al seu païs Girard de Roselló, aurelat d'una glòria sense precedent, ja tornava pensar a marxar cap a terra Santa per anar a collir altres llaurers.

Bernat Aton, vescomte de Bexiers i de Carcassona, fill d'Ermengarde i de Ramon Bernat Trencavel, doncs oncle a la moda de Bretanya de Guillem Jordà, se n'havia anat ell també cap els finals del mes de juny de 1101. Un cavaller, com Guillem Jordà, no es podia quedar insensible a la prestigiosa crida de la croada. Amb tota l'ardor dels seus 24 anys es va resoldre al comiat que va tenir lloc a la primavera de 1102.

Però abans fa el seu testament datat del 13 d'abril de 1102 "desitjant si Deu ho vol de posar-se en marxa pel pelegrinatge al Sepulcre del Senyor". Nomenà els seus manu-missors: Ermengaud, bisbe d'Elna, Pere Guillem, abat de Sant Martí del Canigó, el seu germà Bernat Guillem, Enric el seu oncle, Ramon Guillem d'Enveig, Ramon Ermengaud, Ramon Berenguer de Paracolls, Ramon Pere i Ermengaud Arnald, pel cas si és moria durant la seva expedició.

(Continuarà) Roger Giralt

societat

¿QUE PASA CUANDO SE ACABA LA ESCUELA?

Entrevista con THE TOTTERS

LA MUSICA

Habíamos pensado hacer un trabajo sobre la gente joven, sus problemas, la situación en que se encuentran, . . . Nos preocupaba el tema de que pasa en un pueblo pequeño como Puigcerdá cuando sales de la es-

cuela, que oportunidades ofrece el pueblo. Por todo ello nos encontramos con José Campillo, José Pua y Valentín Higuero en la tarde de un sábado de un frío intenso.

Queríamos charlar con gente joven en general y nos encontramos con

un conjunto musical: The Totters (los vacilones o algo por el estilo).

C.— Bueno, nosotros queríamos montar un conjunto, pero como no hemos pedido permiso ni nada, no tenemos nada más que los instrumentos.

P.— ¿Hasta que punto habéis encontrado pegas para tener un local?

C.— A la gente no le gusta demasiado. Una vez nos pusieron un cartel amenazando con denunciarnos, y eso que lo hacíamos los sábados por la tarde.

J.— Pero ahora ya no hay problemas. Ensayamos en un local de un amigo nuestro.

P.— ¿Habéis pensado en pedir un local a la escuela, al Ayuntamiento o a alguna otra parte?

J.— En la escuela no, pero lo hemos intentado en otros sitios y nos han dicho que no.

C.— Hemos pensado en pedirlo al Ayuntamiento pero no fuimos porque nos daba miedo a que se negaran.

P.— ¿Pensáis que el pueblo os podría ayudar de alguna manera?

C.— Sí, facilitándonos un local.

P.— ¿Habéis tenido problemas con la gente?

C.— A nosotros nos da igual lo que diga la gente.

P.— ¿Lo de la música lo hacéis pensando que os podéis dedicar profesionalmente a ello?

La timidez aparece antes de contestar la pregunta . . .

J.— Nosotros creemos que, a lo mejor, con el tiempo llegamos a saber tocar bien y a ver si de aquí a un tiempo podemos ir a tocar aquí o allí.

P.— ¿Cuándo os estrenáis como grupo musical?

J.— Primero queremos prepararnos bien. No queremos ir a un sitio y quedar en ridículo.

P.— ¿Qué tipo de música hacéis?

J y M.— Moderna. De todo menos andaluz.

P.— ¿Cómo habéis comprado los instrumentos?

J.— Yo tengo un órgano de 200.000 ptas. que voy pagando con letras y con la entrada que me supuso el otro órgano que tenía.

C.— En total nos hemos gastado 16.000 ptas por cada una de las tres

guitarras, 15.000 en un amplificador, en otro 25.000 y el micro. Somos dos guitarras, un batería y un órgano.

P.— ¿Habéis pensado en poder actuar para las fiestas de verano?

C.— Sí, creo que para el verano ya estaremos a punto.

ESCUELA/TRABAJO

La verdad es que cuesta conectar. Su mundo es muy otro que el nuestro. Seguramente se están preguntando "que coño quieren esos tíos con tanta pregunta". El nivel cultural, el nivel social es distinto. La edad es distinta. La comunicación parece imposible. Se producen pausas y hasta el final no aparecerá la cordialidad. Su rollo es la música y punto. Pasan de educación (los tres han dejado la escuela en 7º de E.G.B.), pasan de CULTURA, con mayúsculas. Trabajan.

P.— ¿Qué os faltaba en la escuela para seguir estudiando?

C.— En primer lugar, los profesores . . .

J.— . . . Empezaban tarde, discutían y había profesores que solo aprobaban a las chicas. A mí una vez me suspendieron con un 4,75 y luego me enteré que a las chicas las aprobó con la misma nota. Yo ya estaba harto.

C.— Tendríamos que haber sido iguales.

P.— ¿Si fueráis maestros, qué les enseñaríais a los chavales?

C.— No sé. . . los profesores de ahora no te preparan para la vida moderna.

P.— Por ejemplo, ¿Os véis con ánimo para hacer una carta pidiendo trabajo?

C.— No, no. Todo lo referente a trabajo lo hemos ido aprendiendo ahora. Por ejemplo si queremos apuntarnos a un sindicato o a algo así.

P.— ¿Os parece que la escuela os tendría que haber preparado para ello?

C.— Sí, creo que sí.

P.— ¿Si la escuela fuera de otra manera iríais ahora?

V.— Yo si fuera de otra forma sí.

C y J.— Tal como estamos hoy, no.

En realidad intentan olvidar la escuela. Y lo hacen aporreando guitarras, baterías y órganos. Esta es su CULTURA, también con mayúsculas ¿Cómo va a interesarles una escuela que no tiene absolutamente nada que ver con la realidad?; una escuela que prepara para entrar en el B.U.P., en la Universidad, pero que no prepara para la vida. No es un melodrama, es la realidad.

PUIGCERDA Y EL TIEMPO LIBRE

Todos han nacido en Puigcerdá, y están a gusto aquí: "Tenemos trabajo tenemos comida, no nos falta nada". Valentín tiene una obsesión que saca a relucir durante la charla en la primera ocasión que se le presenta:

V.— A mí me gustaría que hubiera un poco más de diversión. Ahora han quitado el casino . . .

C.— Eso sí, en Puigcerdá hay poca diversión.

J.— Antes, cuando estaba el 32, íbamos, pero ahora con el Gatzara a veces te dejan entrar y a veces no. Nos vamos al Refugio, nos tomamos algo y a las 11 a dormir.

Alguien puede pensar que, sin embargo, tenemos el Polideportivo, el Cine - Club, la RUFACA, el I.E.C. etc. Todos ellos tinglados excelentes pero esos chicos no van por ahí. A quién piense esto, valga eso otro como respuesta:

P.— ¿Qué os gusta hacer?

C.— Lo que más nos gusta es ensayar, porque ir al cine ya no nos divierte.

J.— A mí películas de karate si que me gustan, pero cuando echan esas de Lola Flores o así, no.

P.— ¿Os va el fútbol o algún deporte?

J.— A mí si, yo juego en el juvenil.

P.— ¿Habéis pensado en enrrollaros en organizaciones culturales o algo así?

C.— No, lo único que hemos pen-

— sado es la música.

P.— ¿Habéis ido alguna vez a las sesiones del Cine - Club?

C.— No, porque normalmente hacen las sesiones en días laborables.

P.— ¿No os interesan las películas que hacen?

C.— No sé.

P.— ¿Y la RUFACA, la leéis, que os parece sinceramente?

C.— Sí, es interesante porque se preocupa de los problemas de la juventud, de los problemas del pueblo.

No vemos demasiada convicción en sus palabras... pero en fin.

P.— Hay quién dice que la mitad de las páginas son un rollo que no hay quien lo trague. ¿Os gustaría participar en la revista?

C.— A nosotros nos gustaría que la gente supiera lo del grupo musical.

En ese momento se apaga la estufa. Intentamos solventar el problema. José tumba la bombona mientras asegura que así dura un buen rato más. Y así es. Eso tampoco lo enseñan en la escuela. Llega el cuarto componente del grupo, Miguel Ortiz, que no dirá nada durante toda la charla y continuamos.

EL PORRO

P.— ¿Qué pensáis de los porros?

V.— Yo lo encuentro normal.

P.— ¿Corre mucha mierda en Puigcerdá?

Una cierta precaución en las respuestas.

V.— Segundo dicen te anima mucho.

J.— ... que te vienen ganas de reir.

P.— ¿Debe ir bien para la música ir un poco colocados?

J.— Hombre, mucho no, pero un poco supongo que sí, que te hace hacer las cosas bien.

P.— ¿El porro se acepta entre la gente joven como si fuera un duodado?

J.— Normal como normal, no. Hombre hay muchos sitios donde no deja fumar. Muy normal no será.

P.— ¿Qué cantidad se suele fumar?

J.— No sé, hay gente que en grupo llegan a los 30 porros al día.

Nos cuentan que esto sale bastante caro. Venden barras a 1.000 ptas. y con la barra hay para unos 8 porros.

O sea, ciento y pico por porro. Deben ganarse muy bien la vida porque en Barcelona se compran las barras a 500 y como aquí ya está todo el mundo que compra acostumbrado a pagar las 1.000, las venden muy bien.

P.— ¿Qué hacéis cuando os sentís mortalmente aburridos?

J.— Alguna vez hemos ido a Barcelona o a otros sitios. También hubo grupos que se metían en el Hotel del Lago.

P.— ¿El local que no tenían se lo cogían ellos, tal y como se hace en otros sitios?

C.— Claro, si no hay nada más.

P.— Alguno de vosotros tienen fama de gamberro ¿Os cuelgan muchos mochuelos?

J.— Eso sí. Yo no quito que haya hecho algo, pero muchas veces nos las cargamos de cosas que no hemos hecho. Por ejemplo, una vez rompieron el coche de un Sargento y ¿quién han sido? Los Pua.

P.— ¿La gente os señala por la calle?

J.— Ahora ya hemos cambiado. Hace algún tiempo el juez me dijo que me apartara del grupo con que iba y no fui más.

P.— ¿Qué pasa con ese grupo?

J.— Que robaban muchas motos y como nos habían visto juntos me las cargaba.

C.— Dijeron que uno de ellos estaba en el robo de la armería.

P.— ¿Eran chavales de aquí?

J.— Había dos con crímenes y luego otro que había venido a trabajar por aquí.

P.— ¿Por qué creéis que robaban motos?

J.— Segundo. Quizá porque estaban aburridos y querían ir a dar una vuelta.

P.— La gente mayor suele decir que la solución está en el palo, pues piensa que eso va en la sangre. ¿Cómo creéis vosotros que se podría arreglar?

V.— Si hubiera cosas como casinos de billar o cosas para divertirse, esto no pasaría.

P.— ¿Por qué hay gente que lo hace y gente que no?

J.— Hay gente que ya tiene motos y gente que no.

C.— Se ven a otros con moto nueva y...

P.— ¿La gente que no manga es

porque tiene de todo?

J.— No, será porque no le gusta eso o porque es un chaval muy tímid... y no sé.

P.— ¿Esa gente que ya está enrrollada se puede recuperar de alguna forma?

J.— No sé, hay de todo. Hay chavales, como por ejemplo a mí, que me dijeron que no fuera más con el grupo, y no fui. Pero hay otra clase de gente que no solo robaría motos sino más cosas.

P.— ¿Es fácil que los que empiecen mangando cualquier cosa después sigan haciendo atracos más serios?

J.— Hombre, si siguen, sí. Llega un momento que se pasa de las 2.000 pelas a un coche y de aquí a más.

P.— ¿Quién tiene la culpa, la familia, la escuela, el pueblo?

C.— Para mí, los padres. Porque la educación no ha sido buena o porque los padres no han sido buenas con los hijos.

V.— Yo creo que con el casino eso no pasaría.

J.— ¿Tú crees que un tío que ha robado coches le hace algo tener un casino?

El lector avisado deducirá que quizás haga falta un casino. O no. No lo sabemos. Pero los tíos nos han contado sus problemas. Ahí está, quizás reclamando una oportunidad.

Nosotros no hemos podido llegar a conclusiones, únicamente a interrogantes:

— ¿Qué pasa con los que no llegan a estructurar un grupo musical?

— ¿Por qué se ven obligados a ocupar edificios viejos tipo Hotel del Lago?

— ¿Por qué no saben que es RUFACA, Cine - Club, Escola de Arts i Oficis, etc.?

— Bacilo - gripe - fiebre.

Problemas - angustia - porro.

¿Hay que preocuparse del bacilo, de la gripe o del porro?

— ¿Por qué roban coches?

— ¿Para quién se montan rollos culturales y deportivos. Se tienen en cuenta las necesidades reales o teóricas?

— ¿Qué sentido tienen RUFACA para ellos y para todos?

— ... a llenar por el lector.

F.C., M.C., R.S. y J.P.

UNA VISITA DESALENTADORA

Como casi todo el mundo conoce, el pasado mes de octubre recibimos la visita del Delegado Provincial de SEREM y parte de su gabinete con el fin de comunicarnos la posibilidad de recibir su ayuda técnica y económica para la unidad de Educación Especial de niños con problemas psíquicos más o menos graves. A esta reunión acudieron representantes de las asociaciones de padres y educadores de los Colegios Nacionales y de las Hnas. Carmelitas, educadores del Instituto y el Hospital. Presidió parte del coloquio el Sr. Alcalde que no pudo asistir a todo por deber atender otras obligaciones oficiales, y yo mismo como parte interesada en el tema que durante mucho tiempo he trabajado y como representante del Ayuntamiento, ya que los demás concejales afectados (Sanidad y educación) no pudieron asistir. Allí se expuso la problemática de las deficiencias leves y severas de los niños de nuestra comarca, refiriéndonos a los datos obtenidos en el estudio realizado hace 2 años y del que se ha hablado, comentado y criticado larga y extensamente cayendo en muchas ocasiones en graves errores de interpretación que aquel día intentaron aclararse, presentando al mismo tiempo el estudio que realizó el SEREM en el que se evaluaron unos 40 niños de los que se detectaron unos 10 que confirmaban la necesidad de una unidad de educación especial de unas características muy concretas y a la que apoyaban incondicionalmente. Se trató también la necesidad de formar un grupo, con preferencia mixto, entre las asociaciones de padres, a lo que se asintió de buen grado. Se planteó también la necesidad imperiosa de solicitar la ayuda económica a través de un organismo o institución vinculada de alguna forma al tema y, encontrándonos con que una Asociación no podía por estar en trámite, la otra por tenerlo que comunicar al resto de la misma, fue el Hospital quien, por ofrecimiento de su Director y con la autorización del Sr. Alcalde, se comprometió desinteresadamente a cumplir con la tramitación precisa. Concluyó así la primera visita del mencionado Sr. Delegado y su Gabinete con este fin, quedando en que antes de un mes nos volverían a visitar para empezar a concretar puntos y ver las posibilidades de ampliar la asistencia a otro grupo mayor de niños escolarizados que deberían ser ayudados con un tipo más adecuado, para ellos, de educación dentro del mismo colegio y que compete al Ministerio de Educación y Ciencia, intentando poder conseguir la visita de alguno de sus representantes para exponerse y ver las posibles soluciones que pudieran ofrecernos. Así fue y el pasado día 20 de noviembre recibimos la anunciada visita.

Entre tanto, hubo una reunión intermedia en que debía formarse el grupo de personas que se cuidarían y preocuparían de todo ello como se quedó el primer día. Aquí, y personalmente, recibí la primera ducha de agua

fría al ver como se intentaba eludir lo que llamaría Responsabilidad Social con planteamientos de organización competencias, capacidades de decisión, etc., de alguna junta de asociaciones de padres y alguna otra, que ni venían al caso ni eran lo que se quería tratar, o sea que en definitiva se decía "A quien le llueva en casa, que se arregle el tejado". A todo esto quedaron dos personas pertenecientes a la asociación de padres de los colegios Nacionales y que venían en representación de la misma, y que sí se vieron interesados en ello y la propia asociación les apoyó como representantes suyos en cualquier grupo que se formara al efecto, representantes con apoyo moral pero sin que ello justificara ninguna vinculación con ella. Todo esto hace reflexionar y uno se da cuenta de la poca condescendencia que existe con las personas que tienen problemas que no son los nuestros, que mucho se habla de la sociedad de marginados, que todo el mundo expone programas y soluciones, pero ¿Quién los hace? ¡Que duro es enfrentarse con problemas que no son los nuestros!

En fin, vamos a los que pasó el día 20 de noviembre. Los Sres. de SEREM vinieron acompañados por la Inspectora de Zona y encargada de la Inspección Provincial del MEC. y reunidos con las personas de la vez anterior, y contando en esta ocasión con la asistencia del Sr. Alcalde (todo el rato) y de las comisiones interesadas, y la Sra. Inspector abrió la sesión, pues quien la presidía no sabía muy bien por donde empezar, tratándonos de entrada de ilusos, inconscientes y extremistas en lo que pretendíamos, que todo lo habíamos hablado anteriormente y personalmente conmigo, era muy difícil de creer que la Cerdanya con su sol y su nieve no tenía graves problemas y si los tenía como se trataba de pocos no se podían solucionar o pasaban a ser de orden interno del MEC. que pondrían en consideración lo expuesto (como si se enterara en aquel momento y hace casi tres años que hablamos del tema). Total, que dirigió la conversación hacia los campos que le convenían y en cuanto se le rebatía, consultaba o solicitaba algo resultaba que era de orden interno del MEC. como decía antes.

Realmente fue una reunión desalentadora al ver que algunas, aunque pocas, personas estamos intentando acercarnos a los problemas sociales y que otras quieren dar una imagen de comprensión y lo que buscan en realidad es eludir el tema, quizás porque la Cerdanya sólo tiene 7 u 8.000 electores y es más rentable dedicarse a otras zonas más pobladas. Creo que debemos seguir presionando para que no se olviden de nosotros que por pequeños y lejanos, no dejamos de tener nuestros problemas y a los que deseamos dar una solución, y para ello es importante que empezemos por concienciarnos nosotros mismos.

Aquí el Hospital +

EL ANESTESISTA

La Anestesiología podría parecer, a primera vista; una especialidad de categoría menor. Nada más lejos de la realidad. La labor de estos profesionales es de la mayor importancia; puede ser de la mayor trascendencia y, en algún caso, correr con la mayor responsabilidad. Ocurre que el Anestesista suele pasar desapercibido, su relación con el enfermo puede ser sólo transitoria y sigue siendo cierto que los triunfos del quirófano se los lleva el cirujano cuando, realmente, no debería ser así. Los modernos éxitos de la Cirugía se han logrado gracias a los previos progresos de la Anestesiología, sin los cuales hubiera sido del todo imposible alcanzar las cotas de perfeccionamiento quirúrgico, que el siglo XX ha tenido el privilegio de poder contemplar.

Es el Anestesista el responsable del estudio pre y postoperatorio del paciente; quién debe valorar las condiciones del enfermo para ser intervenido; prever las posibles eventualidades y contingencias que durante la intervención puedan surgir y estar, además, preparado para solucionarlas de inmediato. El Anestesista es

quien permanece durante toda la intervención al lado del enfermo para controlar su situación, evitarle dolores, protegerle de los estímulos violentos que se producen y, en una palabra, defender los derechos del paciente cuando éste, por hallarse inconsciente, no puede hacerlo por sí mismo.

Es frecuente que el temor a ser intervenido resida más en la anestesia que en la misma intervención. Ello prueba que —aún de forma primaria— la gente valora la responsabilidad y el riesgo que la anestesia comporta; riesgo que, afortunadamente, es mínimo cuando la anestesia es llevada por manos expertas, pero que indudablemente existe y, sin alarmismos infundados, hay que apreciar en su justa medida.

Cualquier actividad humana comporta un cierto nivel de riesgo; y el accidente imprevisto puede surgir en cualquier lugar, cualquier momento y siempre de forma impensada. Sin embargo me resisto a creer que el riesgo del coche impida viajar a nadie, el riesgo del mar impida bañarse, o el riesgo de la altura impida vivir en un cuarto piso. Se trata de riesgos calculados y, por tanto, aceptables. El quirófano, naturalmente, se halla sometido a las mismas leyes humanas y el accidente, aunque infrecuente, puede presentarse de forma súbita. El quirófano, a pesar de la competencia del cirujano, de la correcta instalación y de los medios adecuados puede, como el coche o el mar, llevarse de vez en cuando una vida. Pero el paciente debe saber que durante toda la intervención tiene puntualmente a su lado a un profesional competente dispuesto a evitar que el accidente se produzca y, en su caso, superarlo. Este es el médico quizás menos popular y probablemente menos conocido del Hospital. Este es el profesional injustamente llamado sólo "el Anestesista".

J. Llauro Güell

Illetres

A SALVADOR ESPRIU

MAR

El mar
reconstruye
sus encajes
amontonados
en la arena.
La muerte
se vuelve
un instante
perdido entre acacias
incesante.
Todo vuelve
a la quietud
del ciprés.
Todo el río
se torna silencio.
Y voy a tí, Sirena,
a quien nunca vi.

30/RUFACA/Desembre

Fernanda Urbano

DE PASAJE

Al llegar al pueblo de Rocafort - Valencia, la señora Francisca Castellano, cariñosamente nos cedió la entrada en la torre/Villa Amparo/ y llena de bondad, nos dijo que en 1936, ella se encargaba del cuidado de Antonio Machado y de su hermano y de sus tres sobrinos. Dijo que estuvieron allí cerca de dos años.

Oh, en el sombrío parque, mis ojos tristes lucen mi semblante. Y envuelto en la brisa me parecía oír el eco divino del poeta.

La señora Francisca Castellano nos condujo en el apartamento que tuvieron Antonio Machado, su hermano y sus tres sobrinos. La señora contó que una vez le dijo a él "Ustedes no dicen casi nada". Y Antonio le respondió: "Los poetas hablan poco".

Los instantes en soledad con la señora Francisca, mis ojos estaban translúcidos a su agua y en silencio, regaban el jardín de mi corazón escuchándola. Mis palabras eran como bombones para el corazón de la señora Francisca; y a través de sus bellos ojos vi la feliz época de años lejanos de su juventud, ¡que feliz! la vida se vestía de fiesta y a la mañana, las rosas se abrían. Cumpliendo siempre con lealtad, con sus sueños de la torre.

Ella cogió flores y laurel y me las ofreció como un recuerdo de ese día. Y sus ojos brillaban un sin fin de pensamientos.

Oh, señora Francisca Castellano. Es usted digna de admiración. Y en honor a su acogimiento habrá siempre sitio para usted dentro de mi corazón.

Carmen Clausell Bernat

Vagabundo

Vagabundo

Tú cortas el aire y trizas tu camino.

Sólo con el morral al hombro

que guarda pan vacío

Tú bebes aguas limpias y sueñas bajo un infinito

No apuestas a maceta, ni a jaula

Ni a cacique

No luces humo y cemento

Eres raro saltamontes.

Hueles a hombre libre

Del tufo de la cuerda te libraste en el sendero

Lijándote

Con el polvo del pateo

Con las nieblas del olvido

Vagabundo

Sigue, en paz, tu camino.

El Trovador / d.P. Poizier

LA ROSA

Tinc un rosaret petit
 Que jo el rego cada dia
 amb constància i amb delit
 Per que el vui veure florit
 De roses de les més fines
 Aquest matí de maig
 He tingut gran alegria
 Perquèn entre mig del fullam
 Un punsellà i havia
 La punsellà que jo he vist
 Estava tota arraulida
 Semblava que tingués por
 De veure la llum del dia
 Cada dia em vell anel
 A contemplarla acudia
 Mes avui no és capull no
 Ja és una rosa florida
 Amb una ilusió infantil
 He corragut per collir-la
 Mes al anar-ho a intentar
 Mi he clavat una espina
 Quan a la rosa he mirat
 L'he vist tota entristida
 Samblava que amb vulgués dir
 Perquè amb vols prendre la vida
 No més t'he dat alegrie
 I ara tu sens compasión
 La vida amb pendries
 Quan jo he sentit això
 Ver la rosa amb dirigia
 S'ha pusat a tremolar
 Pensant que la colliria
 No tremolis rosa no
 Ja no amb temis per ta vida
 Que amb ton perfum ja en tinc prou
 Però ton recort
 Al servaré tota la vida

M. Gabarda Ferrando

SOÑANDO

Llegaré algún día hasta tu puerta
 Y, entre miedo y sorpresa, la abriré
 Sin prisas, sin rudeza,
 Tu casa será grande para aquel que quiera
 Te buscaré por los senderos de la vida

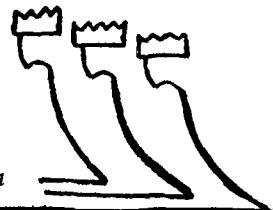
CARTA ALS REIS

Escrita per un nebot del meu amo que passava els hiverns a Barcelona i pujava els estius a la Cerdanya a estiujar.

Estimats reis d'Orient
 un servidor es el Climent
 del carrer d'en paradís
 número trenta, quart pis
 heu vos ací el que us demano
 (ai, ai la mare del Tano)
 vull un cavall de cartró
 (ja seré un bon minyó)
 un cartipas i dos mapes
 (mai fare enfadar els meus "papes")
 un timbal i una trompeta
 (ja duré la cara neta)
 un patinet i un carril
 (amb tothom haig d'ésser humil)
 un jazz - band i tres pilotes
 (ja guanyaré bones notes)

Això fora ma il.lusió
 més si m'heu de dur carbó
 que n'hi hagi al menys un quintar
 que hi podem coure el dinar
 l'estalvi que representa
 a l'avia fara contenta
 i també estara content
 vostre servidor.
 Climent.

El Vailet de la Cerdanya

Buscando en tí algo más que unos ojos que observan
 Y buscando así...
 Llegaré algún día hasta tu alma
 Y veré en ella con la claridad que nadie vea.
 Pero, ¿proqué de pronto me entra esta tristeza?
 Porque pensando mejor en todo esto
 La verdad, no es más que un loco sueño.
 Jamás llegaré a tu casa, ni a tu puerta,
 Ni mucho menos a esa sombra tan ligera
 Ni a esa alma tan misteriosa e inmensa.
 Pero cuando te encuentre...
 Esta es mi promesa:
 Te buscaré en todas partes con firmeza,
 Buscaré tu casa y, entrando en ella,
 Lo demás será fácil si el amor hasta allí llega.

A. Fullana

esports

CLUB POLIESPORTIU PUIGCERDA

Querido socio y amigo:

Nos es grato comunicarle que hemos puesto en funcionamiento el Servicio del Autocar al Polideportivo, el cual circula de lunes a viernes, cada tarde, según el horario que figura en la hoja que le remitimos junto a la presente.

Para la utilización del mismo hemos habilitado unos "tickets" valederos para 20 viajes y su precio es de 100 pesetas para los infantiles y 200 pesetas para los adultos.

Al propio tiempo queremos informarle sobre el Sorteo que hemos organizado, para los Socios, Abonados y Simpatizantes del Club Polideportivo Puigcerdá.

Se trata de un Automóvil "supermirafiori" 1.430 (f.f.) que se entregará al afortunado poseedor del Boleto cuyo número coincide con las tres últimas cifras del primer premio del Sorteo de la Lotería Nacional, que se celebrará en Madrid el día 5 de enero de 1980.

Para este sorteo únicamente hay 1.000 números (del 000 al 999), y como el pasado año, le hemos reservado un número, el cual coincide con su número de socio fundador. Confiamos en su participación y buena acogida a este sorteo. No obstante, en el caso de que no le interese el número que le hemos reservado, le agradeceremos nos lo comunique, remitiéndonos el volante que figura al pie de la presente.

Junto con el número citado y por mediación del banco o caja por el que venimos cobrándole habitualmente las cuotas, les remitiremos una participación del número que ha adquirido el club del SORTEO DE NAVIDAD. Esta participación es el obsequio de

Navidad que el Club hace a todos sus socios y abonados.

Sin otro particular, únicamente nos resta informarle que el precio del número para el sorteo del "supermirafiori" es de mil pesetas.

Atentamente.
La Junta Directiva

HORA DE SALIDA	LUGAR DE SALIDA	DESTINO
4 h. 05	Paseo 10 de abril	Polideportivo
4 h. 45	Polideportivo	P. 10 de abril
5 h. 05	Paseo 10 de abril	Polideportivo
5 h. 45	Polideportivo	P. 10 de abril
6 h. 05	Paseo 10 de abril	Polideportivo
6 h. 30	Polideportivo	P. 10 de abril
6 h. 45	Paseo 10 de abril	Polideportivo
7 h. 15	Polideportivo	P. 10 de abril
		Estación
		B. S. Martín
7 h. 45	Paseo 10 de abril	Polideportivo
8 h. 15	Polideportivo	P. 10 de abril
8 h. 30	Paseo 10 de abril	Polideportivo
8 h. 45	Polideportivo	P. 10 de abril

NOTA: En caso de que a las horas señaladas hubieran más viajeros de los que el autocar puede transportar, se harán dos viajes.

PRIMER CROSS D'HIVERN

El passat dia 11 de novembre va tenir lloc la celebració del I CROSS D'HIVERN, organitzat per la secció d'esquí Nordik del Club Esquí Puigcerdà.

Hi van participar un total de 45 atletes corresponents als clubs, CEFUC (SEU D'URGELL), Pisportiu de Puigcerdà, Club Esquí Puigcerdà, així com una representació de la Cerdanya francesa.

Cal remarcar la participació d'atletes de reconeguda categoria dintre el món de l'esquí nordik com són Pere Matamala del CEFUC, actual component de l'equip nacional espanyol, la de Feliu Funollet preparador de l'equip de la Federació Catalana d'esquí nordik.

La directiva del Club Esquí Puigcerdà agraeix la col·laboració dels serveis de la Creu Roja, i de la directiva del Poliesportiu, gràcies als quals aquesta primera edició va ésser un èxit quant a organització. Estem segurs que en properes edicions ho serà també de participació.

Els resultats obtinguts foren els següents:

SENIORS MASCULINOS 5.000 metros

1. Pedro Matamala (CEFUC)
2. Feliu Fonolled
3. Francisco Beltran (CEP)

SENIOR DAMAS 3.000 metros

1. Mercedes Segalá (CEP)
2. Vicenta Cano (CEP)
3. Ana Picazo (CEP)

JUVENILES MASCULINOS 3.000 m.

1. Jorge Condominas (Poliesportiu)
2. Ramon Miñambres (CEFUC)
3. Jorge Mayoral (CEFUC)

INFANTILES MASCULINOS A. 1.800 m.

1. Amilio Vicente (CEFUC)
2. José Valdivia (Poliesportiu)
3. José M. Vera (CEP)

INFANTILES MASCULINOS B. 1.000 m.

1. Jorge Ferres (CEP)
2. Antonio Moreno (CEFUC)
3. Jaime Forcada (CEP)

INFANTILES DAMAS B. 1.000 m.

1. Conchita Toscas (CEFUC)
2. Cristina de la Fuente (Poliesportiu)
3. Lourdes Tallaferro (CEP)

REBROTS MASCULINOS 600 metros

1. Carlos de la Fuente (Poliesportiu)
2. Jordi Gallifa (Poliesportiu)
3. Luis Gonzalez (CEP)

REBROTS DAMAS 600 m.

- 1. Montserrat Forcada (CEP)
- 2. M. Angeles Forga (Poliesportiu)
- 3. Montserrat Vecens (Poliesportiu)

*CEFUC: club esquí fondo Urgell i Cerdanya.
POLIESPORTIU: club poliesportiu de Puigcerdà.
CEP. club esquí Puigcerdà.*

La secció d'esquí nòrdic comunica a tots aquells possibles interessats amb aquesta especialitat, que ja són obertes les inscripcions per al curset de Nadal. Entre tant la neu no arriba, us fem saber que entrenem cada dimarts i dijous devant el poliesportiu.

Com sempre per tota classe d'informació que desitgeu podeu adreçar-vos a les oficines del Club.

ENTREVISTA EXCLUSIVA PER A RUFACA ALS TRES PRIMERS CLASSIFICATS DEL XV RALLYE DE CATALUNYA, X RALLYE DE LES CAVES

Durant el repartiment de premis, que tingué lloc el dia 18 a les 6 de la tarda al Park Hotel de Puigcerdà, vam aconseguir entrevistar i intercanviar impressions amb els tres primers classificats del Rallye, els quals, molt amablement, varen respondre les nostres preguntes. Heus ací els intervius realitzats.

RUFACA. Tenemos delante al ganador del XV Rallye de Catalunya. Nos puedes decir tu nombre?

BF. Beni Fernández.

R. Es Benito, no?

BF. Benigno, Benigno Fernández Alonso.

R. Es la primera vez que participas en el Rallye de Catalunya?

BF. Realmente es la cuarta vez que participo en este Rallye. Hace cuatro años corrí con BMW, hice 5 en la general y 10. de grupo, el año pasado hice 20. SCRATCH ya con el equipo SEAT competición y este año gané el Rallye.

R. O sea, que es la primera vez que ganas el Rallye de Catalunya.

BF. Sí.

R. ¿Ha sido difícil este Rallye, comparándolo por ejemplo, con otros?

BF. Si, no cabe duda que es un Rallye de muy larga duración y los tramos tenían un inconveniente de, aparte de ser muy virados y ser una zona muy curvada, las placas de hielo que eran un factor importante. Sobre todo debido al frío que existe aquí en esta zona del país, pues las bajas temperaturas hacen que de noche las humedades se conviertan en placas de hielo.

R. El participar en los Rallyes, reporta a los participantes algún beneficio económico, aparte de si se gana?

BF. Esto... la mayoría de las personas lo empiezan realizando como un hobby y algo que te gusta. Yo, hasta hace un año, lo hice en plan amateur costándome dinero.

Hoy en día estoy en un equipo oficial que es el equipo oficial SEAT y soy profesional de esto y vivo de esto, entonces, si gano mejor, ahora que, si no gano, pues... vivo de ello.

R. Habrá participantes que se lo tendrán que pagar de su bolsillo, ¿no?

BF. Sin lugar a dudas. Date cuenta de esto, en España hay muy pocas personas que vivan realmente del automovilismo. Ya te digo, yo desde los 18 años hasta los 29 que tengo, estuve, pues, 8 o 9 años costeándose de mi bolsillo.

R. ¿Que tal te ha parecido la Cerdanya como final del Rallye, que te parece este país?

BF. Bueno, te puedo decir que yo no conocía Puigcerdà y me gusta muchísimo, tiene unas vistas preciosas, lo del lago que es una cosa curiosa pero que es de estas cosas que ves en las postales y que nunca te imaginas, me gusta mucho esto. Es más, debido a que yo soy gallego y de Vigo me gusta vivir en pueblecitos pequeños, las grandes ciudades, francamente, no me gustan y me gusta más bien un estilo de pueblo como éste, tranquilo, y sin una gran aglomeración de gente.

R. ¿Hace mucho tiempo que vives en Catalunya, o no vives en Catalunya?

BF. No, yo sigo viviendo en Galicia.

R. ¿Entonces SEAT se ocupa de inscribirte en los Rallyes o te preocupas tú por tu cuenta?

BF. No, SEAT te programa unas carreras y te avisa con 20 días de antelación entonces, tu te vienes para entrenar y todo esto. Ellos ya te programan las carreras.

R. ¿Crees que vas a volver a participar en el Rallye de Catalunya el año que viene?

BF. Hombre mira, te pueda decir que me gustaría muchísimo, puesto que para

mi el haber ganado este Rallye, es la primera victoria que obtengo desde que estoy en el equipo SEAT, llevaba un año francamente muy malo y la moral no la tenía muy elevada creo que con esto me animaré un poco y, ya te digo, me encantaría volver a correr a Catalunya.

R. ¿Has ganado algunos otros Rallyes en toda tu carrera automovilística?

BF. Sí, bastantes. Realmente, tengo un gran recuerdo de aquí, de la zona de Catalunya, el Costa - Brava del año 77 que lo gané. Aparte, fuí sub-campeón de España varios años, en fin, he ganado algún que otro Rallye.

R. ¿Tienes alguna anécdota para contar del Rallye?

BF. Francamente, lo que mejor veo es que aquí hay una gran afición en Catalunya a los coches y espero que esto siga fomentándose porque realmente es una cosa bonita y... bueno... no tengo nada más que comentar.

R. Muchas gracias en nombre de RUFACA.

R. Tenim aquí el 2ón. classificat del XV Rallye de Catalunya. Ens pots dir el teu nom si et plau?

EB. Eduard Balcàzar.

R. Es la primera vegada que participes al Rallye?

EB. No, és ja la tercera edició que faig, d'aquest Rallye.

R. Es la primera vegada que quedes en segon lloc?

EB. Si. I a més, les altres dues havia plegat (ho diu tot somrient).

R. O sigui, que no havies arribat a acabar.

EB. No, no havia arribat a acabar.
R. Has guanyat alguna vegada algun Rallye?

EB. No, sempre he fet segon o tercer, però mai no he tingut la sort de guanyar.

R. O sigui, que ara amb el segon lloc deus estar content, oi?

EB. Sí, sí, sí. Evidentment.

R. Coneixes la Cerdanya?

EB. Sí. Hi vinc alguna vegada a esquiar per aquí.

R. O sigui que aquests camins que has hagut de passar potser els coneixes una mica?

EB. Bé, no és que els coneugués, però m'eren familiars, sí.

R. Pot haver-hi influït això perquè aconseguessis el segon lloc?

EB. No, no. Això no hi ha influït.

R. Coneixes RUFACA?

EB. No, no la coneix.

R. Ens podries explicar alguna anècdota del Rallye?

EB. Bé, ha estat un Rallye dur, molt llarg, ha costat molt aconseguir aquest segon lloc perquè m'he hagut de barallar molt amb el Marcos que ha estat el tercer classificat, i en principi, també tenia en Servià que em feia molt la guitza però he tingut la sort que ha penalitzat i després, doncs, s'ha retirat, no? Però ha estat un pilot que s'havia de considerar. En fi, he

tingut molta sort i estic molt content d'haver fet el segon lloc.

R. Això dels Rallyes, reporta alguna cosa econòmicament als qui hi corren?

EB. No, no. Econòmicament no comporta res, al contrari, és un esport bastant car. Però, vull dir, és molt maco i el qui hi té afeció hi gaudeix molt.

R. Dones res més, en nom de RUFACA moltes gràcies i esperem que l'any que ve hi puguis tornar a participar i que quedis en primer lloc, si pot ser.

EB. Estupend, gràcies a vosaltres.

R. Tenim aquí el tercer classificat del XV Rallye de Catalunya. Ens vols dir com te dius?

AM. Alfons Marcos.

R. Es la primera vegada que participes al Rallye?

AM. No, ja fa tres o quatre anys que vines participant en aquest Rallye.

R. No l'has guanyat mai?

AM. No, no encara, (riu)

R. I el tercer lloc és la primera vegada que l'assoleixes o hi havies quedat alguna altra vegada?

AM. No, en tercer lloc SCRATCH és la primera vegada que hi quedo. L'any passat vaig guanyar el grup nacional, però vaig fer el 10 o l'11, no me'n recordo.

R. O sigui, que és la primera vegada que quedes en tercer lloc al Rallye de Catalunya.

nya. D'això... n'has guanyat algun de Rallye?

AM. Dones... sí. Un Rallye de províncies deu fer quatre anys o 5 o 6, amb un ALPINE.

R. Es la primera vegada que has pujat per aquí a la Cerdanya o ja havies estat algun cop?

AM. Bé, hi havia estat, però en plat turisme.

R. Que te n'ha semblat que el Rallye hagi acabat a Puigcerdà? hi ha hagut més dificultats que els altres o que te n'ha semblat?

AM. Home..., quan hi ha gel, la temperatura aquesta que fa glaç a la carretera has d'anar sempre amb molt més compte perquè a la mínima, doncs, surts fora, no?

R. Tu has sentit parlar mai de RUFACA?

AM. RUFACA...? no.

R. Tens alguna anècdota per explicarnos?

AM. Dones, no. Ha anat tot molt bé, podríem haver fets segons però vaja, hem tingut problemes amb el cotxe i això, i hem fet tercer que ens està molt bé...

R. Bé, en nom de RUFACA, moltes gràcies.

Agraïm a la direcció del Rallye les facilitats aportades per a poder realitzar aquesta entrevista.

Clasificación de la decimosegunda jornada.

3. CATEGORIA REGIONAL GRUPO II

Vic	21	Vinyolas	11
Campdevanol	19	Corcó	10
Montserratí	16	Ribatana	10
S. Vicente	15	Borgoñá	10
Roda	14	Voltregá	9
PUIGCERDA	13	La Gleva	6
Camprodón	13	Sant Boi	5
Ripollès	13	At. Leiva	5
Samperense	11	Vilatortí	1

NOTA.— Esta clasificación, debido a factores de transcripción, puede no reflejar exactamente la posición real de cada equipo. En todo caso pretende ser orientativa.

Cal tenir en compte que aquests resultats es poden considerar normals ja que els aconseguits pels equips que l'any passat jugaven a segona varen ser molt similars i inclús pitjors. Així es possà de manifest des d'un bon principi dos grups d'equips clarament diferenciats com són: CASCO VIEJO, TXURI - URDIN, F.C. BARCELONA i JACA per un cantó i VITORIA, C.H. PUIGCERDA, BOADILLA de Madrid i C.G. CATALUNYA per l'altre. Per tant, les aspiracions del Puigcerdà es veuen limitades al 5è lloc i crec que es té que lluitar per tots els medis per aconseguir-lo.

Pere Capdevila

Desembre/RUFACA/35

HOQUEI SOBRE GEL

Els passats 18 i 23 de novembre es disputaren els dos primers partits de la lliga nacional d'hoquei sobre gel essent els contrincants el Casco Viejo de Bilbao i el Txuri - Urdi de Sant Sebastià, Campió i sub campió de la passada lliga a 1era. divisió.

Els partits, com podeu imaginar-vos, foren de pur tràmit, donada la diferència entre aquests conjunts i el Puigcerdà que perde els dos partits per 19 - 1 i 15 - 0 respectivament.

SI NO VOLEU DORMIR

AL MEU BARRI TENIU QUE VENIR

Sóc un veí del barri que compren els següents carrers i places: Rambla Josep M. Martí, carrer dels Ferrers, perllongació del carrer Major, Plaça dels Herois i Plaça Barcelona.

Tots ells tenen quelcom en comú, és la part del poble que trovem més activa per la nit. Això suposa un gran problema per nosaltres els veïns, i per això m'adreço a tots vosaltres lectors de RUFACA.

Per entrar bé en aquest tema, senyalaré que a aquest barri es troven: sis bars, dues discoteques, un cinema i una sala de bingo. Si un veí, qualsevol persona, dona una mirada al barri a les dues o tres de la nit, trovarà gent embriagada, boixa i tota mena de persones sense res al cap. I no vull dir amb això que el problema estigui als locals, el problema s'adreça a les persones que surten d'ells.

Valdria la pena que aquesta gent es fes càrrec d'això i que a la sortida, agafés el seu auto i s'anés cap a casa seva, sense fer xibarri. Però sembla que això no pot ésser i que hem de carregar amb les conseqüències.

Quan un es trova amb el seu més meravellós somni, comença el xibarri i s'ha acabat tot el silenci. Crits per aquí, baralles per allà, botzines per tot arreu. . . el que ja s'imaginen!

Nosaltres, els veïns, ens ho callem i ho diem al coixí que ho sap més que tot el poble junt.

Si senyors, ho callem!

Aquests senyors no respecten ni a la gent que dorm

ni als malalts que es troben a l'hospital apropi o dins de la part del poble pitjor de la nit.

I no penseu que tot això es produeix a les 11 o 12 de la nit, gairebé són les 3 o les 4 de la matinada. L'Ajuntament té l'obligació de plantejar-lo i posar hores per tancar aquests locals públics. Si un seré no ho pot adobar, cal avisar a les forces d'ordre públic. Tot això es podria solucionar fàcilment.

Els veïns només tenim una solució, dormir de dia (que hi ha menys gresca) i que treballi un altre, si algú de tots vosaltres, lectors de RUFACA, volen comprobar-ho veniu al nostre barri i ho veureu.

Gràcies per escoltar-nos.

Josep Ignasi Guirao

ENSANCHAMIENTO DE GARAGE

El Sr. José Sáez Soriano de la Colonia Simón Torre ha solicitado al Ayuntamiento de Puigcerdà permiso para el ensanchamiento de su garage, permiso que no le han concedido al no estar permitido por no sé que artículo.

Pero sí se ve que está permitida la construcción de barracas de madera, de tal forma que pronto la Colonia Simón tendrá que llamarse la Colonia de las Barracas.

Un vecino de la Colonia.

rufacades

Estamos esperando ansiosamente cada domingo para ver si los niños de la Casa de la Pradera tienen nietos.

Se desmiente la noticia de que Jomeini viene a pasar las Navidades a la Molina. El Sha tampoco. Carter, quién sabe. . .

El PSUC, ah, perdón, RUFACA, precisa mujer de limpieza. Sueldo mínimo.

Fuentes fidedignas nos han informado que el ayuntamiento de Puigcerdà ha pedido a los Reyes Magos unos "juegos reunidos" y un "Monopoly" para animar los plenos.

Muere de vergüenza al comprobar que había edificado, respetando todas las normativas.

36/RUFACA/Desembre

El que avisa no es traidor: Los palos de la carretera de la aduana no han cambiado de sitio.

Los ceretanos somos la tira de gentiles y amables. Yendo hacia Llivia cedemos 6 veces consecutivas el paso en el nuevo cruce de la Aduana. Nobleza obliga.

Estos de RENFE hacen proezas, siguen llegando a Puigcerdà. . . y sin ruedas de clavos.

Aunque esta revista extra tiene 40 páginas, que conste que ésta es la mejor.

Y no deje de decírselo a su vecina. . .

LA FACHADA DESQUICIADA

El anterior número de RUFACA dedicó tres artículos a criticar mi posición en el Ayuntamiento en relación con la fachada que la firma Carlit S.L. ha construido en el inmueble de su propiedad, en calle Escuelas Pías de esta población. Creo, por tanto, que de conformidad con la legislación vigente, tengo derecho a aclarar conceptos y justificar mi conducta y espero que la Revista me concederá esta oportunidad.

Es necesario hacer constar antes que nada la necesidad de que los que asumen responsabilidades públicas tengan un conocimiento de los organismos en que intervienen, en este caso el Ayuntamiento, para no verse desbordados en sus actuaciones. Y que cuando uno desconoce los mecanismos a que debe sujetarse su actuación, lo primero que debe hacer es aconsejarse o procurarse la información necesaria, sin dejarse llevar por impulsos irreflexivos. Como colofón, es necesario no dejarse arrastrar por la jactancia considerándose intérpretes absolutos de la legalidad i con humildad propia de quienes conocen las limitaciones humanas, ponerse al nivel que les corresponde en orden a la función que desempeñan. Y en la etapa democrática que nos ha correspondido actuar, sujetar los criterios e intereses personales al bien general, a la consideración de todo el Ayuntamiento y actuar con ecuanimidad, contrariamente se cae en conductas injustificables, por mucho que quieran enmascararse en argumentaciones sin sentido para desorientar a la opinión general.

Desde un punto de vista político, es necesario considerar la frecuencia que se tropieza con menudencias que nos hacen agotar nuestro espíritu y nuestra resistencia, en lugar de reservar estas energías para las ocasiones importantes y los grandes planteamientos, con merma de personalidad y prestigo, es decir, que hay personas a quienes —según el dicho popular— los árboles no les dejan ver el bosque”, quizás por falta de experiencia en estas lides.

Desde el punto de vista ético, me parece reprochable exigir a una empresa la realización de una obra costosa económicamente para que el resultado no sólo no mejore la situación anterior, sinó que la deteriore tanto en lo relativo a la propia construcción como en lo referente a su estética, con lo cual nadie gana nada.

Vistas las cosas objetivamente, la realidad es que la empresa presentó un proyecto al Ayuntamiento, que luego varió con relación a la fachada, construyendo una distinta a la proyectada. Lo cierto es que el anterior Ayuntamiento consintió dicha construcción, que el Ayuntamiento actual encontró totalmente terminada. Si en su momento se hubiera reformado el proyecto anterior, nada hubiera ocurrido, pero nadie se preocupó de regularizar esta situación. La posición correcta del Ayuntamiento actual hubiera sido requerir a la empresa para que presentara una modificación del proyecto adecuándolo a lo realmente construido y de querer ir más lejos aún, imponerle una sanción urbanística de hasta 10.000,- Ptas. Sólo ante la negativa formal de la

empresa a realizar lo anteriormente indicado podía el Ayuntamiento decretar la suspensión de las obras. Lo demás ya es pasarse de la raya, como realmente ha acontecido, y situarse el propio Ayuntamiento en la ilegalidad.

La Comisión de Urbanismo no se ha conformado con ésto y ha intentado justificar su posición con un razonamiento tan dudoso e indefendible como que la fachada desmerece el entorno. Cuando se han dado cuenta que esta tesis no era aceptable, se han refugiado en un principio de autoridad del más clásico corte dictatorial, sin atender razonamientos ni sugerencias de ningún orden, llegando a recurrir a amenazas de dimisión para imponer su particular criterio. No se ha aceptado la modificación del proyecto ni las diversas ofertas de revocar un 40 por ciento, un 60, etc. de la facha y ha exigido el revocar total de la misma sin que exista ninguna norma legal en que basarse para ello, sin seguir ninguno de los trámites de procedimiento necesarios para formar la voluntad colegiada que imprime carácter ejecutivo a las decisiones municipales y sin atender siquiera las competencias funcionales que determina la Ley. La justificación de la Comisión es que la empresa tiene que ajustarse al nuevo Plan General en trámite de aprobación y por tanto sin vigencia alguna, pues sigue vigente el de 1964, con la agravante de que el que se tramita está totalmente desacreditado y amenazado de inviabilidad si no se rectifica en profundidad y que los técnicos consultados por el Ayuntamiento lo han descalificado esencialmente, considerándolo un dibujo inanimado al que hay que imprimir dirección y sentido, sin que ello implique que tenga partes aprovechables, con las modificaciones pertinentes.

Por otra parte es impensable que la Comisión pueda imponer criterios al Ayuntamiento pleno ni que tenga otras capacidades que las dimanantes del órgano colegiado representativo de la comunidad municipal, especialmente las de carácter ejecutivo que sólo éste puede infundirle. De no ser así existirían tantos ayuntamientos como comisiones y cada uno actuaría con total descoordinación del resto del ayuntamiento. Tampoco parece aceptable que el responsable de una Comisión pueda imponer sus criterios y exigencias al resto de sus componentes. Por lo menos, esto repugna a mi mentalidad y a mi concepto de la democracia.

Y quiero hacer todavía una consideración respecto a la problemática urbanística que ya expuse someramente en el pleno en que fue discutida la situación de la fachada de marras. Y es la de que el propietario del terreno es el titular dominical del derecho de suelo y vuelo, en tanto que el Ayuntamiento únicamente tiene una función de policía urbanística, sin ninguna prerrogativa de carácter dominical. Ello implica que la función municipal consiste únicamente en vigilar que se cumpla la normativa legal, sin sobrepasarla en ningún momento. Y que cuando el titular del terreno obtiene la Licencia de Obras, consolida este derecho y cesan las limitacio-

nes que impone la Administración "ad cautelam". Si el titular del terreno tiene derecho a hacer cualquier cosa en él que la Ley autorice, igual pueda hacer la fachada del proyecto que cualquier otra que no sobrepase las limitaciones vigentes en el momento de obtener la licencia; el Ayuntamiento no tiene sinó la obligación de autorizarle para llevarlo a efecto y controlar que se ajuste a lo autorizado. El faltar a lo proyectado no es un delito de "lesa Patria", sinó una simple infracción urbanística y es innecesario organizar la marimorena para corregir este defecto. Otra cosa sería si la obra sobrepasara los límites legales, lo que derivaría en una infracción administrativa que viciaría la obra de ilegalidad, lo que lleva aparejado sanciones mucho más graves e insubsanables que pueden llegar a la derruición de todo lo edificado al margen de la Ley.

Otro problema parecido al objeto de comentario puede producirse posiblemente con la obra del Sr. Ramis y es de esperar que el Ayuntamiento sepa en esta

RUFACA REPLICA Sr. Brunet:

Llegida la carta que vàrem publicar en el núm. anterior, en primer lloc voldriem agrair-li que hagi tingut la franquesa de manifestar obertament les seves crítiques a RUFACA, crítiques que sabem que són compartides per altra gent que no ha tingut mai la sinceritat d'expressar-les públicament.

Això no vol dir que estiguem d'acord amb allò que vostè defensa, per la qual cosa RUFACA ha cregut convenient contestar alguns punts de la seva carta que no s'ajusten a la realitat.

POC INDEPENDENT

Ens diu que una publicació "... mai no ha d'estar subjecta a cap mena d'organització, i en dir organització vull referir-me a partits polítics, associacions patronals, centrals sindicals i altres..."

No creiem que aquest sigui el cas de RUFACA per les següents raons:

a) Si vostè repassa el Consell de Redacció de l'anterior número de la revista, per exemple, podrem informar-lo que dels 35 components, només 6 persones són militants de partits polítics i una d'una central sindical. Per altra banda, si RUFACA vol ser de veritat una revista democràtica, no pot negar-se a acceptar la col.laboració d'una persona que militi en un partit polític, sigui del color que sigui.

b) Si vostè consulta als partits polítics, centrals sindicals o associacions patronals de la comarca podrà comprovar que cap d'aquestes organitzacions se sent identificada amb la línia de la revista.

c) El que no fa RUFACA és tancar la porta a aquest tipus d'entitats, com tampoc la tanca a ningú. Vostè pot veure que cada mes apareix una secció amb el títol de Tribuna Política, oberta a tots els partits, els quals com qualsevol altra institució de la Cerdanya, han de trobar les fulles de RUFACA a la seva disposició sempre que vulguin dir quelcom.

d) Podrà observar que el contingut de la revista és força heterogeni i sempre variable en funció de les col.laboracions rebudes cada mes.

e) Finalment i a títol de simple curiositat, el convidem a fer una prova que nosaltres ja hem fet: ensenyi una o varies "rufaques" a alguna persona que no conegui la realitat de la Cerdanya i demani-li la seva opinió sobre la revista. Li po-

ocación situarse en el lugar que le corresponde. Aunque hay quién diga que estoy al servicio de la propiedad.

Otras consideraciones podrían hacerse, pero no quiero hacer interminable esta réplica ni convertirla en un curso de derecho administrativo. Mal asunto es querer sacar las cosas de quicio, pues aunque luego vuelvan las aguas a su cauce siempre dejan huellas de su paso fuera de madre. Y es obligación de los hombres públicos poner todos los medios a nuestro alcance para evitar estos innecesarios incidentes que tanto perjudican a las instituciones a las que aquéllos sirven.

Finalmente quiero hacer resaltar que he intentado que todo este embrollo pudiera resolverse internamente, pero la actitud de determinadas personas me obliga a establecer públicamente mi conducta a fin de no desmerecer la imagen que debo a cuantos me distinguieron con su confianza a través del voto y al Partido en que milito y que pudiera salir perjudicado si guardo silencio.

FRANCISCO JAVIER BOSOM

dem avançar el que a nosaltres, una mica exageradament, ens van dir una vegada: que es tractava d'un "butlletí parroquial" sigui dit sense cap menyspreu per les publicacions religioses.

POCA COL.LABORACIO

També es pregunta, Sr. Brunet, com és que a la Cerdanya no hi ha més persones per escriure a la revista?, i vostè mateix en respon que, al tractarse d'una revista "d'uns quants", la gent no hi col.labora, tornant a insistir en la suposada ca-d'independència de la revista.

Ens sembla haver-li demostrat sobradament que som una revista independent, però ens agradaríria fer-li veure també que si la revista només la fan "uns quants" (els del Consell de Redacció) és perquè aquests són justament els qui hi treballen. Nosaltres també ens hem preguntat moltes vegades perquè no hi col.labora més gen? I ens hem donat varíes respuestes:

a) Hi ha una raó de pes, prou coneguda: la col.laboració desinteressada en aquest tipus de coses sempre ha estat bastant difícil a la nostra comarca.

b) Moltes persones no es senten disposades a donar suport amb el seu nom a la revista perquè són conscients que aquesta publicarà els articles amb els quals no s'hi pot simpatitzar. Es a dir, l'única condició per treballar a RUFACA és ser suficientment obert com per acceptar articles amb els quals no s'hi està d'acord.

c) La tercera raó incideix en la falta de consciència cívica de tots aquells que, tenint informació, no la transmeten. Nosaltres estem literalment farts de sollicitar informació i col.laboració a tothom de forma personal i per escrit, tal i com ho demostren les editorials del núm. 1, 2, 6, 8, 11, 12, 13, 15 i 16. Li recomanem especialment la lectura de l'editorial del núm. 13 (portada de l'estany gelat) a on exposem molt clarament quin és el criteri amb què mensualment es fa RUFACA.

POCA INFORMACIO?

També ens diu que a RUFACA encara no s'ha tocat molta informació divulgació dels problemes cerdans. Sobre aquest punt li podem contestar que, en principi, estem absolutament d'acord en bona part de la problemàtica de la comarca encara no se n'ha parlat. Allà a on probablement diferiríem seria al intentar esbrinar les raons d'aquest déficit.

Ja hem subratllat el caràcter essencialment obert que vol tenir la publicació i ara ens agradaríria fer-li entendre que aquesta posició ve motivada per raons de tipus tècnic, si deixem de banda les raons de democràcia elemental. Ens expliquem: cap dels membres del Consell de Redacció és un professional de la informació, cap de nosaltres, per tant, té cap obligació de rastrejar la informació, i, si de vegades ho fem, es per pal·liar parcialment la irresponsabilitat d'aquelles persones informades que, sabent que tenen a la seva disposició un medi informatiu i l'utilitzen per les raons que siguin. La seva carta, Sr. Brunet, ens ofereix l'oportunitat de repetir per enèsima vegada que tots aquells que vulguin informar els seus conciutadans sobre un determinat fet només han de dipositar la seva col.laboració, degudament firmada, a la bústia d'Amics de Cerdanya, tal i com vostè ho debia fer per trametre'ns la seva carta.

Amb tot el que hem dit fins aquí ja hem donat resposta a la seva pregunta sobre quines són les normes que la redacció estableix per publicar un article: cap norma, Sr. Brunet, afortunadament no hi cap altre criteri per a la publicació d'un article que aquells que vinguin fixats per la Llei de Premsa (i d'això també ja estem cansats de parlar-ne). Si obrèsim d'altra forma, qui ens garantiria que la introducció d'un determinat criteri censor és encertat o respon al subjectivisme de cadascú? Si exercíssim un control de redacció, tal i com vostè demana, llavors sí que de la RUFACA en faríem una revista tendenciosa, subjecta als criteris personals del Consell de Redacció llavors sí que no faríem una revista independent i oberta.

Voldriem acabar fent una crida a tots els cerdans per a que prenguin consciència de que tenim un instrument collectiu a les mans que està al servei de tota la comarca i que, si no és millor, nosaltres els primers, però tots, en tenim la culpa. Fer una revista "sana", "formal", "constructiva" i "d'esprit cerdà" és el que ja estem intentant i si encara no ho hem aconseguit és perquè ens falten braços. Per això el convidem a vostè, Sr. Brunet, i a tots els habitants de la comarca a participar en les reunions que cada dimecres a les 10 de la nit fem en el local d'Amics de Cerdanya (Antic edifici dels Escolapis, s/n) i si per la causa que sigui no pot venir el convidem a què cada mes ens informi d'allò que vostè sap i els altres no sabem. Així de senzill.

RUFACA

CAIXA DE PENSIONS "la Caixa" de Catalunya i Balears

AL SERVEI DE L'ESTALVI I DEL CREDIT

**600 OFICINES
ARREU DE CATALUNYA**

A PUIGCERDÀ

Josep Antoni, 22. TI: 88-01-47

Palau3

Major, 13 — Telèfon 88 06 99 — Puigcerdà

ELECTRODOMESTICS

PIRINEU

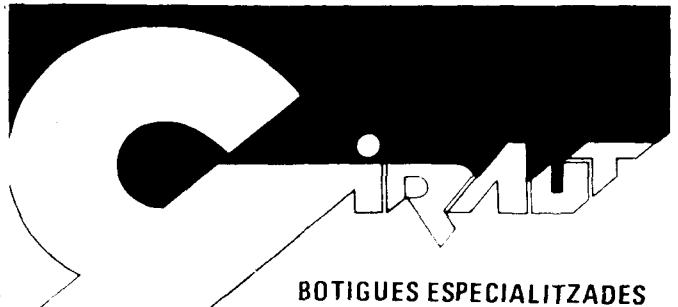
Avinguda Dr. Piguillem, 3
PUIGCERDÀ
(Girona)

MEF, S.A.

MUNTATGES ELÈCTRICS,
DOMÈSTICS E INDUSTRIALS

Avinguda Dr. Piguillem, 3— PUIGCERDÀ (Girona)

BOTIGUES ESPECIALITZADES

CARRER MAJOR, 9, 14 i 16. PUIGCERDÀ

CONSTRUCCIONES
F. BRAVO

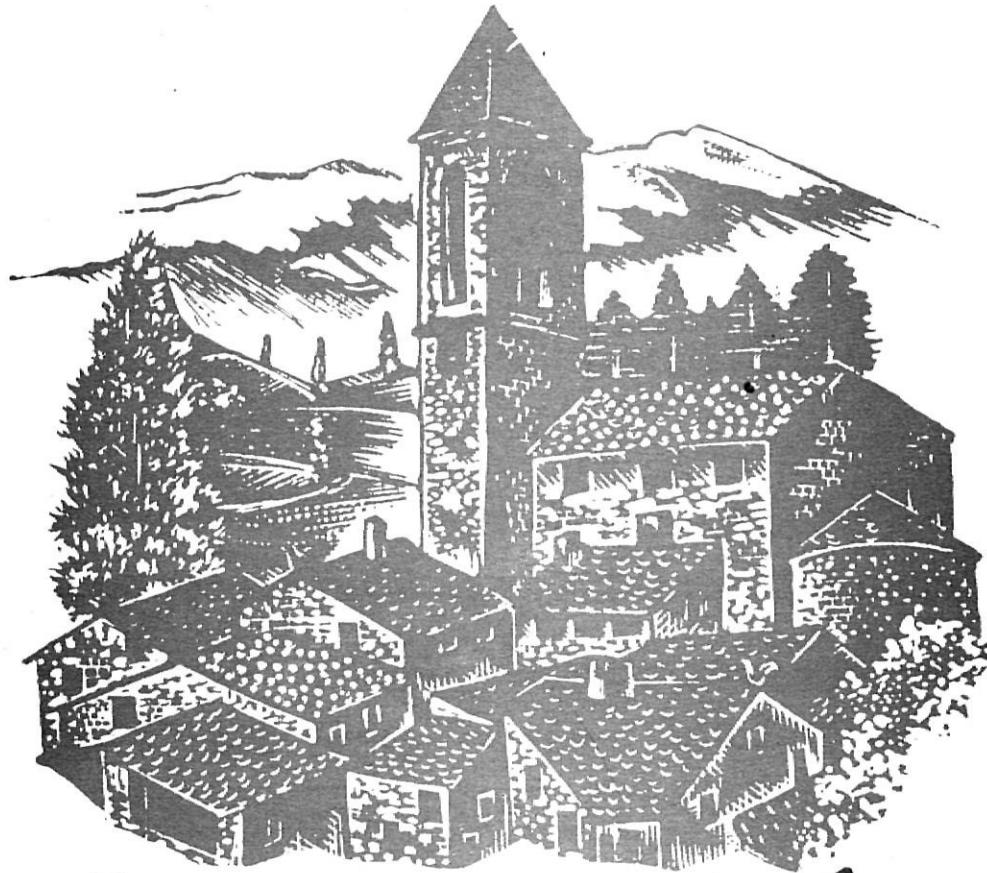
Escuelas Pías, 10 - 1º
PUIGCERDÀ

GERONA

selecciones
SOUVENIRS - JUGUETERIA
ARTICULOS REGALO
LISTAS DE BODA

PLAZA DEL CAMPANARIO, 10
Tel: 88 02 77

PUIGCERDÀ

CAN BORRELL

MAS CATALÀ DE LA CERDANYA

APARTAMENTS I CUINA TÍPICA CASOLANA
MERANGES (Girona)

AMBIENT MOLT SELECTE – 40 PLACES

Reserves – Telèfon: 972-88 00 33

CUINA DISTINGIDA I CONDECORADA
AMB EL PREMI:

IGNASI DOMENECH – HOGARHOTEL-78

(Reserves per telèfon)